

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este un organism de interes public”
(art. 125 din Constituția României, republicată)

Adresa nr. 25962/2022 din data de 27.03.2023

Domnului Mario-Ovidiu OPREA,
Secretarul general al Senatului României

Biroul permanent al Senatului

867 / 28.03.2023

Stimate domnule secretar general,

1962/2022
Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. 5560 din 29.11.2022 prin care ați transmis Consiliului Superior al Magistraturii *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și a altor acte normative (b773/24.11.2022)*, în vederea avizării, vă comunicăm că această solicitare a fost analizată în ședința din data de 15 martie 2023 a Comisiei nr. 1 – reunită „Legislație și cooperare interinstituțională”.

Referitor la avizul solicitat, Comisia a reținut că propunerea legislativă nu privește activitatea autorității judecătorești, în sensul atribuit acestei sintagme în jurisprudența Curții Constituționale (Decizia nr. 901 din 17 iunie 2009 și Decizia nr. 3 din 15 ianuarie 2014), astfel că nu se încadrează în categoria actelor normative care sunt supuse avizării Consiliului Superior al Magistraturii conform art. 39 alin. (3) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

Propunerea legislativă a fost analizată de comisia de specialitate din perspectiva exprimării unui punct de vedere, fiind formulate mai multe observații și propuneri, care sunt prezentate în tabelul atașat prezentei adrese.

Cu deosebită considerație,

Judecător Daniel GRĂDINARU
Președintele Consiliului Superior al Magistraturii

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod postal 060011

Observații referitoare la Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și a altor acte normative

Propuneri de modificare și completare a Codului de procedură penală			
Nr. Crt.	Reglementarea actuală	Reglementarea propusă	Observații
1.	Art. 9 - Dreptul la libertate și siguranță (5) Orice persoană față de care s-a dispus în mod nelegal, în cursul procesului penal, o măsură privativă de libertate are dreptul la repararea pagubei suferite, în condițiile prevăzute de lege.	La articolul 9, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins: „Orice persoană față de care s-a dispus în mod nelegal sau injust , în cursul procesului penal, o măsură privativă de libertate are dreptul la repararea pagubei suferite, în condițiile prevăzute de lege.”	Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.
2.	Art. 21 - Introducerea în procesul penal a părții responsabile civilmente (1) Introducerea în procesul penal a părții responsabile civilmente poate avea loc, la cererea părții îndreptățite	La articolul 21, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins: „(1) Introducerea în procesul penal a părții responsabile	Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a reținut faptul că sintagma „ <i>la cererea părții civile</i> ” nu acoperă situația exercitării acțiunii civile de către

	potrivit legii civile, în termenul prevăzut la art. 20 alin. (1).	civilmente poate avea loc, la cererea părții civile, în cursul urmăririi penale, precum și în cameră preliminară, până cel mai târziu la termenul stabilit de judecătorul de cameră preliminară potrivit art. 344 alin. (2). Organele judiciare au obligația de a aduce la cunoștința părții civile acest drept.”	procuror, în condițiile legii. Or, procurorul în acest caz nu devine „parte civilă”. Totodată, Comisia a apreciat că sintagma „ <i>la cererea părții sau a celui care exercită acțiunea civilă</i> ” acoperă toate situațiile care se pot ivi în practică.
3.	Art. 52 - Chestiunile prelabile (3) Hotărârile definitive ale altor instanțe decât cele penale asupra unei chestiuni prelabile în procesul penal au autoritate de lucru judecat în fața instanței penale, cu excepția împrejurărilor care privesc existența infracțiunii.	La articolul 52, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins: „(3) Hotărârile definitive ale altor instanțe decât cele penale asupra unei chestiuni prelabile în procesul penal au autoritate de lucru judecat în fața instanței penale.”	Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.
4.	Art. 63 - Dispoziții comune (1) Dispozițiile prevăzute la art. 41 - 46 și 48 se aplică în mod corespunzător și în cursul urmăririi penale.	La articolul 63, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins: „(1) Dispozițiile prevăzute la art. 41-46, 48 și art 50 alin. (2) și (3) se aplică în mod corespunzător și în cursul urmăririi penale.”	Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere, cu observația că este necesară și completarea art. 58 din Codul de procedură penală cu o dispoziție în sensul că <i>soluția procurorului de declinare a competenței nu poate fi atacată cu plângere.</i> Ordonanța de declinare a competenței trebuie să fie exclusă de la controlul judiciar provocat (ca urmare a plângerii), întrucât:

			<p>1. remediul unei declinări greșite se regăsește în posibilitatea formulării în fața organului sesizat prin declinare a unei cereri de declinare, cu consecința posibilă a ivirii unui conflict de competență;</p> <p>2. în lipsa acestui text, plângerea împotriva ordonanței de declinare poate fi formulată oricând, neexistând reglementat un termen în acest sens; termenul de 20 de zile se referă exclusiv la soluția clasării;</p> <p>3. admiterea plângerii și infirmarea ordonanței de declinare a competenței poate conduce la desființarea tuturor actelor judiciare efectuate de către parchetul sesizat derivat.</p>
5.	<p>Art. 70 - Procedura de soluționare a abținerii sau recuzării procurorului</p> <p>(1) În tot cursul procesului penal, asupra abținerii sau recuzării procurorului se pronunță procurorul ierarhic superior.</p> <p>(2) Declarația de abținere sau cererea de recuzare se adresează, sub sancțiunea inadmisibilității, procurorului ierarhic superior. Inadmisibilitatea se constată de procurorul, judecătorul sau de completul în fața căruia s-a formulat cererea de recuzare.</p> <p>(3) Procurorul ierarhic superior soluționează cererea în 48 de ore.</p> <p>(4) Procurorul ierarhic superior se pronunță prin ordonanță care nu este supusă niciunei căi de atac.</p>	<p>„Art. 70. Procedura de soluționare a abținerii sau a recuzării procurorului</p> <p>(1) În cursul urmăririi penale, asupra abținerii sau recuzării procurorului se pronunță procurorul ierarhic superior. Declarația de abținere sau cererea de recuzare se adresează acestuia, sub sancțiunea inadmisibilității.</p> <p>(2) Inadmisibilitatea se constată de procurorul în fața căruia s-a formulat cererea de recuzare.</p> <p>(3) Procurorul ierarhic superior soluționează cererea în 48 de ore, prin</p>	

	<p>(5) Procurorul recuzat poate participa la soluționarea cererii privitoare la măsura preventivă și poate efectua acte sau dispune orice măsuri care justifică urgența.</p> <p>(6) În caz de admitere a abținerii sau a recuzării, se va stabili în ce măsură actele îndeplinite ori măsurile dispuse se mențin.</p>	<p>ordonanță care nu este supusă niciunei căi de atac.</p> <p>(4) În cursul urmăririi penale, procurorul recuzat poate participa la soluționarea cererii privitoare la măsura preventivă și poate efectua acte sau dispune orice măsuri care justifică urgența.</p> <p>(5) În cazul declarației de abținere dispozițiile alin. (3) și (4) se aplică în mod corespunzător.</p> <p>(6) În caz de admitere a abținerii sau a recuzării, procurorul ierarhic superior stabilește în ce măsură actele îndeplinite ori măsurile dispuse se mențin.</p> <p>(7) Atunci când procedura se desfășoară în fața judecătorului de drepturi și libertăți, a judecătorului de cameră preliminară sau a instanței de judecată, declarația de abținere sau cererea de recuzare a procurorului care participă la ședința de judecată se adresează acestora, sub sancțiunea inadmisibilității.</p>	
--	---	---	--

		<p>Inadmisibilitatea se constată de judecătorul sau, după caz, de completul de judecată în fața căruia s-a formulat.</p> <p>(8) Abținerea sau recuzarea procurorului care participă la ședința de judecată se soluționează de judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, de completul de judecată în fața căreia a fost ridicată, în camera de consiliu, în cel mult 24 de ore. Dacă se apreciază necesar pentru soluționarea cererii, se pot efectua orice verificări și pot fi ascultați subiecții procesuali principali, părțile și procurorul care se abține sau a cărei recuzare se solicită.</p> <p>(9) În caz de admitere a abținerii sau a recuzării procurorului care participă la ședința de judecată, judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, completul de</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere, cu observația că alin. (8) și (9) ar trebui să aibă următorul cuprins:</p> <p><i>„(8) Abținerea sau recuzarea procurorului care participă la ședința de judecată se soluționează de judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau de completul de judecată în fața căreia a fost ridicată, în camera de consiliu, fără participarea procurorului, în cel mult 24 de ore. Dacă se apreciază necesar pentru soluționarea cererii, se pot efectua orice verificări și pot fi ascultați subiecții procesuali principali, părțile și procurorul care se abține ori a cărei recuzare se solicită.</i></p> <p><i>(9) În caz de admitere a abținerii sau a recuzării procurorului care participă la ședința de judecată, judecătorul sau, după caz, completul de judecată va stabili în ce măsură actele îndeplinite ori măsurile dispuse de acest procuror în fața judecătorului de drepturi și libertăți, ori, după caz, în faza camerei preliminare sau în faza de judecată se mențin.</i></p> <p>Redactarea propusă de către Comisie este preferabilă întrucât restrânge categoria de acte asupra cărora se va aprecia, existând referire expresă doar la actele și măsurile dispuse de către procurorul în cauză.</p>
--	--	--	--

		<p> judecată va stabili în ce măsură actele îndeplinite ori măsurile dispuse se mențin.</p> <p>(10) Încheierea prin care se soluționează abținerea ori recuzarea nu este supusă niciunei căi de atac. Este inadmisibilă recuzarea judecătorului chemat să decidă asupra recuzării.”</p>	
6.	<p>Art. 88 – Avocatul</p> <p>(2) Nu poate fi avocat al unei părți sau al unui subiect procesual principal:</p> <p>a) soțul ori ruda până la gradul al IV-lea cu procurorul sau cu judecătorul;</p> <p>b) martorul citat în cauză;</p> <p>c) cel care a participat în aceeași cauză în calitate de judecător sau de procuror ;</p> <p>d) o altă parte sau un alt subiect procesual.</p>	<p>La articolul 88, după alineatul (3) alin. (2) lit. b) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Nu poate fi avocat al unei părți sau al unui subiect procesual principal:</p> <p>b) martorul citat în cauză, în măsura în care nu s-a prevalat de dreptul de a refuza să dea declarații în calitate de martor.”</p>	<p>În legătură cu această propunere, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil, semnalând însă redactarea eronată a tezei introductive, care ar trebui să aibă următorul cuprins:</p> <p><i>„La articolul 88 alineatul (2), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:”</i></p>
7.	<p>Art. 102 - Excluderea probelor obținute în mod nelegal</p> <p>(1) Probele obținute prin tortură, precum și probele derivate din acestea nu pot fi folosite în cadrul procesului penal.</p> <p>(2) Probele obținute în mod nelegal nu pot fi folosite în procesul penal.</p>	<p>La articolul 102, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (3¹), cu următorul cuprins:</p> <p>„(3¹) Mijlocul de probă care conține proba exclusă va fi înlăturat din dosarul cauzei, în întregime sau în partea corespunzătoare probei</p>	<p>Comisia a reținut că redactarea propusă nu este riguroasă.</p> <p>Astfel, pe de o parte, se face referire doar la persoana în favoarea căreia s-a dispus excluderea și la alți subiecți procesuali principali, fiind omise părțile.</p> <p>Pe de altă parte, dubla condiționare din cea de a doua teză permite interpretarea <i>per o contrario</i> în sensul înlăturării în întregime a mijlocului de probă și în situația în care soluția de excludere ar viza doar o parte din acesta,</p>

<p>(3) Nulitatea actului prin care s-a dispus sau autorizat administrarea unei probe ori prin care aceasta a fost administrată determină excluderea probei.</p> <p>(4) Probele derivate se exclud dacă au fost obținute în mod direct din probele obținute în mod nelegal și nu puteau fi obținute în alt mod.</p> <p>(5) Abrogat prin L. nr. 255/2013</p>	<p>excluse. Când înlăturarea în întregime a mijlocului de probă ar aduce atingere drepturilor sau intereselor legitime ale persoanei în favoarea căreia s-a dispus excluderea ori ale altui subiect procesual principal, iar înlăturarea sa în partea corespunzătoare probei excluse nu este posibilă, organul judiciar care a dispus excluderea stabilește limitele în care mijlocul de probă urmează a fi avut în vedere la soluționarea cauzei, indicând probele cuprinse în acesta care nu au fost excluse.”</p>	<p>corespunzătoare probei excluse, dacă în acest fel nu se „aduce atingere drepturilor sau intereselor legitime ale persoanei în favoarea căreia s-a dispus excluderea ori ale altui subiect procesual principal”.</p> <p>Astfel, în reglementarea propusă, în situația în care nu este posibilă doar înlăturarea în parte, corespunzător probei excluse, a unui mijloc de probă, organul judiciar „stabilește limitele în care mijlocul de probă urmează a fi avut în vedere la soluționarea cauzei, indicând probele cuprinse în acesta care nu au fost excluse” doar dacă „înlăturarea în întregime a mijlocului de probă ar aduce atingere drepturilor sau intereselor legitime ale persoanei în favoarea căreia s-a dispus excluderea ori ale altui subiect procesual principal”. Dacă însă înlăturarea în întregime a mijlocului de probă <i>nu ar aduce atingere</i> drepturilor sau intereselor legitime ale vreuneia dintre persoanele menționate, ar urma <i>per a contrario</i> ca mijlocul de probă să fie înlăturat în întregime din dosarul cauzei chiar dacă și în acest caz ar fi posibilă soluția de stabilire de către organul judiciar a limitelor în care mijlocul de probă urmează a fi avut în vedere la soluționarea cauzei.</p> <p>Or, chiar și în situația în care înlăturarea parțială nu ar fi posibilă, nu există o justificare rezonabilă pentru înlăturarea în totalitate a unui mijloc de probă - în condițiile în care s-a constatat doar o viciere parțială a acestuia - doar prin efectul constatării că această înlăturare totală nu ar aduce atingere drepturilor sau intereselor legitime ale acestor persoane.</p> <p>În acest sens, poate fi avută în vedere, pentru edificare, situația unui inculpat trimis în judecată pentru o</p>
--	--	---

			<p>infrafracțiune de pericol al cărei unic subiect pasiv este statul. Dacă ar fi constatată în camera preliminară nelegalitatea unei probe care ar reclama înlăturarea doar în parte a mijlocului de probă prin care aceasta a fost administrată, reglementarea propusă ar permite înlăturarea în întregime a mijlocului de probă doar pentru faptul că în acest fel nu sunt afectate drepturile sau interesele legitime ale inculpatului, fapt care, în mod evident, nu ar avea nicio justificare.</p> <p>Comisia a apreciat că înlăturarea totală sau parțială a unui mijloc de probă ar trebui să aibă, drept cauză unică, constatarea nelegalității unei probe.</p> <p>În acest context, reglementarea propusă ar trebui să vizeze doar situația în care nu este posibilă înlăturarea în parte a unui mijloc de probă, fără vreo condiționare legată de interesele unei persoane.</p> <p>În acest sens, reglementarea propusă ar putea fi reformulată, după cum urmează:</p> <p><i>„(3¹) Mijlocul de probă care conține proba exclusă va fi înlăturat din dosarul cauzei, în întregime sau în partea corespunzătoare probei excluse. Când nu este posibilă înlăturarea mijlocului de probă doar în partea corespunzătoare probei excluse, organul judiciar care a dispus excluderea stabilește limitele în care mijlocul de probă urmează a fi avut în vedere la soluționarea cauzei, indicând probele cuprinse în acesta care nu au fost excluse.”</i></p>
8.	<p>Art. 117 - Persoanele care au dreptul de a refuza să dea declarații în calitate de martor</p>	<p>La articolul 117 alineatul (1), după litera b) se introduce o nouă literă, lit. c), cu următorul cuprins:</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.</p>

	<p>(1) Au dreptul de a refuza să fie audiate în calitate de martor următoarele persoane:</p> <p>a) soțul, ascendenții și descendenții în linie directă, precum și frații și surorile suspectului sau inculpatului;</p> <p>b) persoanele care au avut calitatea de soț al suspectului sau al inculpatului.</p>	<p>„c) persoanele care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți sau aceloră dintre părinți și copii, dacă dovedesc că au conviețuit sau conviețuiesc cu suspectul sau inculpatul.”</p>	
--	---	--	--

	<p>(2) După comunicarea drepturilor și obligațiilor potrivit art. 120, organele judiciare comunică persoanelor prevăzute la alin. (1) dreptul de a nu da declarații în calitate de martor.</p> <p>(3) Dacă persoanele prevăzute la alin. (1) sunt de acord să dea declarații, în privința acestora sunt aplicabile dispozițiile privitoare la drepturile și obligațiile martorilor.</p> <p>(4) Persoana care îndeplinește una dintre calitățile prevăzute la alin. (1) în raport cu unul dintre suspecti sau inculpați este scutită de obligația de a depune mărturie și împotriva celorlalți suspecti sau inculpați, în cazul în care declarația sa nu poate fi limitată doar la aceștia din urmă</p>	<p>La articolul 117, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) După îndeplinirea dispozițiilor art. 119, organele judiciare comunică persoanelor prevăzute la alin. (1) dreptul de a nu da declarații în calitate de martor.</p> <p>(3) Dacă persoanele prevăzute la alin. (1) sunt de acord să dea declarații, în privința acestora sunt aplicabile dispozițiile art. 120.”</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.</p>
9.	<p>Art. 118 - Dreptul martorului de a nu se acuza</p> <p>Declarația de martor dată de o persoană care, în aceeași cauză, anterior declarației a avut sau, ulterior, a dobândit calitatea de suspect ori inculpat nu poate fi folosită împotriva</p>	<p>Articolul 118 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„Art. 118. Dreptul martorului la tăcere și neautoincriminare</p> <p>(1) Martorul are dreptul să nu declare fapte și</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.</p>

	<p>sa. Organele judiciare au obligația să menționeze, cu ocazia consemnării declarației, calitatea procesuală anterioară.</p>	<p>împrejurări de fapt care, dacă ar fi cunoscute, l-ar incrimina. Organul judiciar este obligat să-i aducă la cunoștință acest drept înainte de fiecare audiere, în condițiile art. 120.</p> <p>(2) Probele obținute cu încălcarea prevederilor alin. (1) nu pot fi folosite împotriva martorului în niciun proces penal. Dispozițiile art. 102 alin. (3) și (4) se aplică în mod corespunzător.</p> <p>(3) Declarația de martor dată de o persoană care, în aceeași cauză, anterior declarației a avut sau, ulterior, a dobândit calitatea de suspect ori inculpat nu poate fi folosită împotriva sa. Organele judiciare au obligația să menționeze, cu ocazia consemnării declarației, calitatea procesuală anterioară.</p> <p>(4) Dacă martorul se prezintă la audiere însoțit de un avocat, acesta poate asista la audiere.”</p>	
--	---	--	--

10.	<p>Art. 119 - Întrebările privind persoana martorului</p> <p>(2) Martorului i se comunică obiectul cauzei și apoi este întrebat dacă este membru de familie sau fost soț al suspectului, inculpatului, persoanei vătămate ori al celorlalte părți din procesul penal, dacă se află în relații de prietenie sau de dușmănie cu aceste persoane, precum și dacă a suferit vreo pagubă în urma săvârșirii infracțiunii.</p>	<p>La articolul 119, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Martorului i se comunică obiectul cauzei, faptele sau împrejurările de fapt pentru dovedirea cărora a fost propus ca martor și apoi este întrebat dacă este membru de familie sau fost soț al suspectului, inculpatului, persoanei vătămate ori al celorlalte părți din procesul penal, dacă a stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți sau dintre părinți și copii ori se află în relații de prietenie sau de dușmănie cu aceste persoane, precum și dacă a suferit vreo pagubă în urma săvârșirii infracțiunii.”</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.</p>
11.	<p>Art. 120 - Comunicarea drepturilor și obligațiilor</p> <p>(1) Organul judiciar comunică martorului calitatea în care este audiat și faptele sau împrejurările de fapt pentru dovedirea cărora a fost propus ca martor.</p> <p>(2) Martorului i se aduc apoi la cunoștință următoarele drepturi și obligații:</p>	<p>Articolul 120 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„Art. 120. Comunicarea drepturilor și obligațiilor</p> <p>(1) După depunerea jurământului sau a declarației solemne, martorului i se aduc la cunoștință următoarele drepturi și obligații:</p>	<p>În legătură cu această propunere, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat că depunerea jurământului sau a declarației solemne de către martor ar trebui să fie precedată de aducerea la cunoștință a dreptului de a nu declara fapte și împrejurări de fapt care, dacă ar fi cunoscute, l-ar incrimina.</p> <p>În acord cu reglementarea propusă, celelalte drepturi și obligații prevăzute la art. 120 pot fi aduse la cunoștința martorului și după depunerea jurământului sau a declarației solemne.</p>

	<p>a) dreptul de a fi supus măsurilor de protecție și de a beneficia de restituirea cheltuielilor prilejuite de chemarea în fața organelor judiciare, atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege;</p> <p>b) obligația de a se prezenta la chemările organelor judiciare, atrăgându-i-se atenția că, în cazul neîndeplinirii acestei obligații, se poate emite mandat de aducere împotriva sa;</p> <p>c) obligația de a comunica în scris, în termen de 5 zile, orice schimbare a adresei la care este citat, atrăgându-i-se atenția că, în cazul neîndeplinirii acestei obligații, se poate dispune împotriva sa sancțiunea prevăzută de art. 283 alin. (1);</p> <p>d) obligația de a da declarații conforme cu realitatea, atrăgându-i-se atenția că legea pedepsește infracțiunea de mărturie mincinoasă.</p>	<p>a) dreptul de a fi supus măsurilor de protecție și de a beneficia de restituirea cheltuielilor prilejuite de chemarea în fața organelor judiciare, atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege;</p> <p>b) obligația de a se prezenta la chemările organelor judiciare, atrăgându-i-se atenția că, în cazul neîndeplinirii acestei obligații, se poate emite mandat de aducere împotriva sa;</p> <p>c) obligația de a comunica în scris, în termen de 5 zile, orice schimbare a adresei la care este citat, atrăgându-i-se atenția că, în cazul neîndeplinirii acestei obligații, se poate dispune împotriva sa sancțiunea prevăzută de art. 283 alin. (1);</p> <p>d) obligația de a da declarații conforme cu realitatea, atrăgându-i-se atenția că legea pedepsește</p>	
--	--	---	--

		<p>infracțiunea de mărturie mincinoasă.</p> <p>e) dreptul de a nu declara fapte și împrejurări de fapt care, dacă ar fi cunoscute, l-ar incrimina.</p> <p>(2) Despre aducerea la cunoștință a drepturilor și obligațiilor prevăzute la alin. (1) se face mențiune în cuprinsul declarației.”</p>	
12.	<p>Art. 121 - Jurământul și declarația solemnă a martorului</p> <p>(1) În cursul urmăririi penale și judecării, după îndeplinirea dispozițiilor art. 119 și 120, organul de urmărire penală și președintele completului solicită martorului depunerea jurământului sau a declarației solemne.</p>	<p>La articolul 121, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) În cursul urmăririi penale și judecării, după îndeplinirea dispozițiilor art. 119, organul de urmărire penală și președintele completului solicită martorului depunerea jurământului sau a declarației solemne.”</p>	<p>Față de considerațiile prezentate în legătură cu propunerea de modificare a art. 120, Comisia a apreciat că nu se impune modificarea art. 121.</p>
13.	<p>Art. 126 – Măsurile de protecție dispuse în cursul urmăririi penale</p> <p>(1) În cursul urmăririi penale, odată cu acordarea statutului de martor amenințat, procurorul dispune aplicarea uneia sau a mai multora dintre următoarele măsuri:</p>		

<p>a) supravegherea și paza locuinței martorului sau asigurarea unei locuințe temporare;</p> <p>b) însoțirea și asigurarea protecției martorului sau a membrilor de familie ai acestuia în cursul deplasărilor;</p> <p>c) protecția datelor de identitate, prin acordarea unui pseudonim cu care martorul va semna declarația sa;</p> <p>d) audierea martorului fără ca acesta să fie prezent, prin intermediul mijloacelor audiovideo de transmitere, cu vocea și imaginea distorsionate, atunci când celelalte măsuri nu sunt suficiente.</p> <p>(2) Procurorul dispune aplicarea unei măsuri de protecție din oficiu sau la cererea martorului, a uneia dintre părți sau a unui subiect procesual principal.</p> <p>(3) În cazul aplicării măsurilor de protecție prevăzute la alin. (1) lit. c) și d), declarația martorului nu va cuprinde adresa reală sau datele sale de identitate, acestea fiind consemnate într-un registru special la care vor avea acces doar organul de urmărire penală, judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau instanța, în condiții de confidențialitate.</p>	<p>La articolul 126, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(6) Judecătorul de cameră preliminară, în termen de 15 zile de la primirea dosarului, iar instanța de judecată,</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.</p>
---	---	---

	<p>(4) Procurorul dispune acordarea statutului de martor amenințat și aplicarea măsurilor de protecție prin ordonanță motivată, care se păstrează în condiții de confidențialitate.</p> <p>(5) Procurorul verifică, la intervale de timp rezonabile, dacă se mențin condițiile care au determinat luarea măsurilor de protecție, iar în caz contrar dispune, prin ordonanță motivată, încetarea acestora.</p> <p>(6) Măsurile prevăzute la alin. (1) se mențin pe tot parcursul procesului penal dacă starea de pericol nu a încetat.</p> <p>(7) Dacă starea de pericol a apărut în cursul procedurii de cameră preliminară, judecătorul de cameră preliminară, din oficiu sau la sesizarea procurorului, dispune măsurile de protecție prevăzute la art. 127. Dispozițiile art. 128 se aplică în mod corespunzător.</p> <p>(8) Măsurile de protecție prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) se comunică autorității desemnate cu punerea în executare a măsurii.</p>	<p>înainte de începerea cercetării judecătorești, precum și înainte de fiecare audiere a unui martor care beneficiază de o măsură de protecție dintre cele prevăzute la alin. (1), verifică din oficiu dacă mai subzistă temeiurile care au determinat luarea acesteia și dispune prin încheiere, după caz, menținerea sau încetarea măsurii. Prevederile art. 128 alin. (4) – (6) și (7) teza întâi se aplică în mod corespunzător.”</p>	
14.		<p>După articolul 139 se introduce un nou articol, art. 139¹ cu următorul cuprins:</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere negativ cu privire la această propunere.</p>

	<p>„Art. 139¹. Înregistrările obținute din activități specifice culegerii de informații</p> <p>(1) Pot fi folosite ca mijloace de probă în procesul penal înregistrările rezultate din activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului dacă din cuprinsul acestora rezultă date sau informații privitoare la pregătirea ori săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute la art. 139 alin. (2) din Codul de procedură penală și au fost respectate prevederile legale care reglementează obținerea acestor înregistrări.</p> <p>(2) Legalitatea încheierii prin care s-au autorizat activitățile respective, a mandatului emis în baza acesteia, a modului de punere în executare a autorizării, precum și a înregistrărilor rezultate se</p>	<p>Deși în expunerea de motive se face referire la cele statuate de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 55 din 4 februarie 2020, propunerea legislativă nu răspunde imperativului general aplicabil în activitatea de legiferare, acela de asigurare a unui echilibru necesar între scopul urmărit prin această propunere și principiile fundamentale ale procesului penal.</p> <p>Propunerea legislativă prevede, în esență, posibilitatea folosirii ca mijloace de probă în procesul penal a înregistrărilor rezultate din activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului, efectuate în condițiile Legii nr. 51/1991.</p> <p>Or, finalitatea activităților întreprinse în domeniul securității naționale este diferită de cea a activităților procesual penale. Prin urmare, față de obiectul de reglementare diferit al Legii nr. 51/1991 și al Codului de procedură penală, se ridică în primul rând problema compatibilizării punctuale a celor două reglementări, nefiind altfel posibilă utilizarea cu caracter general în procesul penal a unor informații obținute în cadrul unei proceduri cu o finalitate complet diferită.</p> <p>Relevante sunt considerentele expuse la paragraful 31 din decizia menționată, Curtea constatând că „inclusiunea unui element în categoria mijloacelor de probă trebuie însoțită de garanțiile necesare respectării drepturilor și libertăților fundamentale. În materia analizată, reglementarea garanțiilor specifice se circumscrie, printre altele, legiferării unei proceduri clare și efective care să permită analiza legalității mijlocului de probă și a procedurii probatoriu prin care au fost obținute</p>
--	---	--

		<p>verifică în procedura de camera preliminară de către judecătorul de cameră preliminară de la instanța căreia îi revine, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță.”</p>	<p>înregistrările. Lipsa unei astfel de proceduri determină, în fapt, lipsa garanțiilor specifice și, implicit, neconstituționalitatea includerii anumitor elemente în categoria mijloacelor de probă. Cu alte cuvinte, conferirea calității de mijloc de probă în procesul penal anumitor elemente este intrinsec legată de crearea cadrului adecvat care să confere posibilitatea contestării legalității acestora.”</p> <p>Totodată, Curtea a reținut că, „în lipsa unui cadru legislativ clar și coerent în materia mijloacelor de probă [...], este încălcat dreptul la un proces echitabil, prevăzut de art. 21 alin. (3) din Constituție. Astfel, în materie penală, întregul sistem de obținere a probelor vizează constatarea existenței sau inexistenței acuzației în materie penală, inclusiv garanțiile procesuale intrinseci acestuia, drept care legiuitorul are obligația constituțională de a reglementa în mod coerent și unitar maniera de obținere a acestora pentru a nu leza securitatea juridică a persoanei (Decizia nr. 72 din 29 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 332 din 2 mai 2019, paragraful 53).</p> <p>Totodată, pentru a stabili dacă procedura în ansamblu a fost echitabilă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că este necesar să se determine dacă a fost respectat dreptul la apărare. În special, trebuie verificat dacă reclamantul a avut posibilitatea de a contesta autenticitatea probelor și de a se opune folosirii acestora. De asemenea, trebuie să se ia în considerare calitatea probelor, inclusiv să se clarifice dacă circumstanțele în care au fost obținute aruncă îndoiala asupra credibilității sau exactității lor (a se vedea, Hotărârea din 10 martie</p>
--	--	---	---

			<p>2009, pronunțată în Cauza Bykov împotriva Rusiei, paragrafele 88 – 90).”</p> <p>De asemenea, Curtea Constituțională a arătat că „reglementarea posibilității conferirii calității de mijloc de probă înregistrărilor ce rezultă din activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului nu este însoțită de un ansamblu de norme care să permită contestarea legalității acestora în condiții de efectivitate. Prin simpla reglementare a posibilității conferirii calității de mijloc de probă acestor înregistrări, fără crearea cadrului adecvat care să confere posibilitatea contestării legalității acestora, legiuitorul a legiferat fără a respecta cerințele de claritate și previzibilitate.</p> <p>56. Or, lipsa de claritate și previzibilitate a cadrului normativ incident în materia contestării legalității înregistrărilor – mijloc de probă – ce rezultă din activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului, folosite în procesul penal, determină, în fapt, realizarea unui control formal și lipsit de efectivitate, cu consecința încălcării drepturilor și a libertăților fundamentale prevăzute de Constituție. Or, conferirea calității de mijloc de probă în procesul penal anumitor elemente este intrinsec legată de crearea cadrului adecvat care să confere posibilitatea contestării legalității acestora.”</p> <p>Prin modul de reglementare a posibilității de a folosi datele și informațiile rezultate din activitățile specifice culegerii de informații, ca mijloace de probă în procesul</p>
--	--	--	--

			<p>penal, nu sunt îndeplinite exigențele constituționale vizând crearea cadrului normativ adecvat care să confere posibilitatea contestării legalității acestora.</p> <p>Față de cuprinsul propunerii formulate, controlul de legalitate exercitat de judecătorul de cameră preliminară cu privire la înregistrările și la procedeele probatorii prin care înregistrările au fost obținute este unul iluzoriu și pur formal, lipsit de efectivitate, de natură a încălca drepturile și libertățile fundamentale prevăzute de Constituția României, republicată.</p> <p>Astfel, judecătorul de cameră preliminară verifică legalitatea aspectelor respective prin raportare la condițiile Codului de procedură penală exclusiv în ceea ce privește referirea la una dintre infracțiunile prevăzute la art. 139 alin. (2) din Codul de procedură penală, fiind însă ulterior obligat a verifica restul condițiilor legale potrivit procedurii speciale reglementate prin Legea nr. 51/1991.</p> <p>Caracterul formal al verificărilor de legalitate efectuate de judecătorul de cameră preliminară rezultă și din faptul că este posibil ca acesta să nu aibă acces deplin la datele și informațiile pe care le-a avut la dispoziție judecătorul care a autorizat activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului. În acest context, verificarea realizată de judecătorul de cameră preliminară nu este una efectivă, cu atât mai mult în situația în care persoana vizată de măsură ar contesta în concret anumite aspecte ce ar trebui verificate.</p> <p>În plus, este criticabilă și soluția potrivit căreia un judecător de cameră preliminară de la o instanță ierarhic</p>
--	--	--	---

			<p>inferioară ar urma să verifice legalitatea înregistrărilor ce rezultă din activități specifice culegerii de informații și a procedurilor probatorii prin care înregistrările au fost obținute, cu atât mai mult cu cât judecătorul de cameră preliminară din cadrul unei instanțe de orice grad este chemat să verifice aceleași condiții de fond ca judecătorul din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție cu competență specializată.</p> <p>Cu privire la procedura de verificare, în cuprinsul Deciziei Curții Constituționale nr. 55/2020, la paragrafele 53 – 54, Curtea a reținut că, „dacă judecătorul de cameră preliminară va adopta ca reper prevederile Codului de procedură penală, se ajunge în situația în care, deși activitatea specifică culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului a fost autorizată potrivit Legii nr. 51/1991, legalitatea mijlocului de probă și a procedurii probatorii prin care acestea au fost obținute se va verifica prin raportare la un act normativ care nu a fost luat în considerare la momentul autorizării măsurii. Pe de altă parte, în afara implicațiilor evidente ale finalităților diferite ale activităților întreprinse în domeniul securității naționale și ale activităților procesual penale, dacă judecătorul de cameră preliminară va adopta ca reper prevederile Legii nr. 51/1991 se ajunge în situația în care instanțe ierarhic inferioare celei care a emis mandatul au competența verificării elementelor ce țin de legalitatea mijlocului de probă. Curtea observă că, dacă în cazul supravegherii tehnice, dispusă potrivit Codului de procedură penală, legalitatea administrării probelor este realizată, în principiu, de o instanță egală în grad cu cea</p>
--	--	--	--

			<p>care a emis mandatul de supraveghere tehnică, în cazul mandatelor emise în temeiul Legii nr. 51/1991, analiza legalității acestora este realizată, de cele mai multe ori, de instanțe ierarhic inferioare celei care a emis mandatul (emiterea mandatului fiind realizată întotdeauna de Înalta Curte de Casație și Justiție). Or, consacrarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin Legea nr. 51/1991, ca instanță specializată în domeniul autorizării activității specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului presupune și o anumită competență specializată a acesteia, strict determinată de lege.”</p> <p>Sub un alt aspect, potrivit propunerii legislative, legalitatea înregistrărilor rezultate din activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului și a procedeele probatorii prin care înregistrările au fost obținute va putea fi verificată doar în procedura de cameră preliminară. În acest sens, trebuie subliniat faptul că toate modificările propuse referitoare la informarea persoanei supravegheate și posibilitatea acesteia de a contesta măsurile (art. 145 și 145¹ din proiect) fac referire exclusiv la măsurile de supraveghere tehnică prevăzute de dispozițiile Codului de procedură penală, nu și la înregistrările rezultate din activitățile specifice culegerii de informații.</p> <p>Prin urmare, în cadrul procesului penal, posibilitatea contestării legalității înregistrărilor ce rezultă din astfel de activități o va avea doar inculpatul, în cadrul procedurii de</p>
--	--	--	--

			<p>cameră preliminară, după trimiterea în judecată, cu excluderea celorlalte persoane care nu au nicio calitate în dosarul penal sau au calitatea de suspect.</p> <p>Potrivit art. 22 din Legea nr. 51/1991, republicată, cu completările ulterioare, „Orice persoană care se consideră vătămată în drepturile sau libertățile sale fundamentale ca urmare a activităților specifice culegerii de informații efectuate de organele de informații sau de cele cu atribuții în domeniul securității naționale se poate adresa, potrivit legii, comisiilor parlamentare sau organelor judiciare, astfel:</p> <p>a) comisiilor însărcinate să exercite control parlamentar, potrivit legilor de organizare și funcționare a organelor de informații sau a celor cu atribuții în domeniul securității naționale;</p> <p>b) instanței de judecată, în condițiile Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare;</p> <p>c) instanțelor judecătorești, pentru repararea daunelor materiale și morale suferite, potrivit legii civile;</p> <p>d) organelor judiciare, prin formularea de plângeri și căi de atac potrivit Codului de procedură penală;</p> <p>e) altor comisii sau organe judiciare, potrivit procedurilor reglementate de legi speciale.”</p> <p>Prin coroborare cu art. 139¹ din propunerea legislativă, ar rezulta că dispozițiile art. 22 din Legea nr. 51/1991 vor rămâne aplicabile doar în ipoteza în care sunt autorizate activități specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți</p>
--	--	--	---

			<p>fundamentale ale omului din care rezultă înregistrări, dar ulterior <i>nu se dispune trimiterea în judecată</i>.</p> <p>Nu se identifică nicio rațiune pentru care înregistrările rezultate din activitățile specifice culegerii de informații, deși devin mijloc de probă în procesul penal, nu pot fi verificate decât în cadrul procedurii de cameră preliminară. În toate celelalte situații în care nu se dispune trimiterea în judecată prin rechizitoriu, legalitatea acestor înregistrări nu poate fi verificată de către judecător sau instanță, deși au valoare de mijloc de probă. Prin urmare, nu pot fi verificate din perspectiva legalității înregistrările folosite în cursul urmăririi penale dacă s-a dispus o soluție de netrimitere în judecată, nici chiar în procedura de soluționare a plângerii împotriva soluției de clasare.</p> <p>În același timp, reiese cu claritate, din paragrafele 53 și 54 ale Deciziei nr. 55/2020, anterior menționate, că verificarea legalității înregistrărilor obținute din activități specifice culegerii de informații nu poate fi atribuită judecătorului de cameră preliminară de la o instanță ierarhic inferioară celei care a autorizat aceste măsuri, respectiv Înalta Curte de Casație și Justiție.</p>
15.	<p>Art. 145 – Informarea persoanei supravegheate</p> <p>(1) După încetarea măsurii de supraveghere tehnică, procurorul informează, în scris, în cel mult 10 zile, pe fiecare subiect al unui mandat despre măsura de supraveghere tehnică ce a fost luată în privința sa.</p>	<p>Articolul 145 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„Art. 145. Informarea persoanei supravegheate</p> <p>(1) În cel mult 10 zile de la încetarea măsurii de supraveghere tehnică procurorul informează în scris pe fiecare persoană</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.</p>

<p>(2) După momentul informării, persoana supravegheată are dreptul de a lua cunoștință, la cerere, de conținutul proceselor-verbale în care sunt consemnate activitățile de supraveghere tehnică efectuate. De asemenea, procurorul trebuie să asigure, la cerere, ascultarea convorbirilor, comunicărilor sau conversațiilor ori vizionarea imaginilor rezultate din activitatea de supraveghere tehnică.</p> <p>(3) Termenul de formulare a cererii este de 20 de zile de la data comunicării informării scrise prevăzute la alin. (1).</p> <p>(4) Procurorul poate să amâne motivat efectuarea informării sau a prezentării suporturilor pe care sunt stocate activitățile de supraveghere tehnică ori a proceselor-verbale de redare, dacă aceasta ar putea conduce la:</p> <p>a) perturbarea sau periclitarea bunei desfășurări a urmăririi penale în cauză;</p> <p>b) punerea în pericol a siguranței victimei, a martorilor sau a membrilor familiilor acestora;</p> <p>c) dificultăți în supravegherea tehnică asupra altor persoane implicate în cauză.</p> <p>(5) Amânarea prevăzută la alin. (4) se poate dispune cel mai târziu până la</p>	<p>supravegheată despre măsura de supraveghere tehnică ce a fost luată în privința sa.</p> <p>(2) În termen de 20 de zile de la primirea informării scrise prevăzute la alin. (1) persoana supravegheată are dreptul de a solicita procurorului să-i aducă la cunoștință conținutul proceselor-verbale în care sunt consemnate activitățile de supraveghere tehnică efectuate, precum și să-i asigure ascultarea convorbirilor, comunicărilor sau conversațiilor ori vizionarea imaginilor rezultate din activitatea de supraveghere tehnică.</p> <p>(3) Procurorul poate să amâne motivat, cel mai târziu până la rezolvarea cauzei, efectuarea informării scrise sau prezentarea conținutului suporturilor pe care sunt stocate activitățile de supraveghere tehnică ori a proceselor verbale de</p>	
--	---	--

	<p>terminarea urmăririi penale sau până la clasarea cauzei.</p>	<p>redare, dacă aceasta ar putea conduce la :</p> <p>a) perturbarea sau periclitarea bunei desfășurări a urmăririi penale în cauză;</p> <p>b) punerea în pericol a siguranței victimei, a martorilor sau a membrilor familiilor acestora;</p> <p>c) dificultăți în supravegherea tehnică asupra altor persoane implicate în cauză.”</p>	
16.		<p>După articolul 145 se introduce un nou articol, art. 145¹, cu următorul cuprins:</p> <p>„Art. 145¹. Plângerea împotriva măsurilor de supraveghere tehnică</p> <p>(1) După rezolvarea cauzei de către procuror, orice persoană cu privire la care s-a dispus sau confirmat o măsură de supraveghere tehnică și care nu a dobândit în acea cauză calitatea de parte, precum și inculpatul față de care s-a dispus renunțarea la urmărirea penală sau clasarea pot formula plângere împotriva</p>	<p>În anul 2022, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a analizat o propunere asemănătoare transmisă de Ministerul Justiției și a apreciat că este preferabilă următoarea reglementare:</p> <p>La articolul 145, după alineatul (5) se introduc nouă alineate noi, alineatele (6)-(14), cu următorul cuprins:</p> <p><i>„(6) Persoana informată potrivit alin. (1) poate face contestație, atât cu privire la legalitatea, temeinicia și proporționalitatea măsurii de supraveghere tehnică căreia i-a fost supusă și traducerea transcriptelor realizate pe baza unor discuții într-o altă limbă decât cea română, cât și cu privire la legalitatea modalității de punere în executare a mandatului de supraveghere tehnică.</i></p> <p><i>(7) Contestația prevăzută de alin. (6) se adresează instanței de judecată în cadrul căreia funcționează judecătorul de drepturi și libertăți care a dispus sau confirmat măsura de supraveghere tehnică și se soluționează de către judecătorul de drepturi și libertăți de</i></p>

		<p>măsurii și a modului de punere în executare a acesteia.</p> <p>(2) Îndată după rezolvarea cauzei, procurorul încunoștințează în scris persoana supravegheată cu privire la emiterea rechizitoriului sau a ordonanței de clasare ori de renunțare la urmărirea penală.</p> <p>(3) Termenul de exercitare a plângerii este de 20 de zile și curge, după caz :</p> <p>a) de la data primirii încunoștințării scrise prevăzute la alin. (2), când informarea scrisă prevăzută la art. 145 alin. (1) și, după caz, prezentarea conținutului suporturilor pe care sunt stocate activitățile de supraveghere tehnică ori a proceselor-verbale de redare au loc înainte de soluționarea cauzei;</p> <p>b) de la data primirii informării scrise prevăzute la art. 145 alin. (1) sau, după caz, de la data prezentării</p>	<p><i>la instanța superioară, respectiv de completul competent de la Înalta Curte de Casație și Justiție, atunci când măsura a fost dispusă sau confirmată de Înalta Curte de Casație și Justiție în ședință în camera de consiliu, cu participarea procurorului și cu citarea persoanei care a formulat contestația.</i></p> <p><i>(8) Termenul de formulare a contestației este de 10 zile și curge:</i></p> <p><i>a) de la data la care procurorul a informat, potrivit alin. (1), persoana care a fost supusă unei măsuri de supraveghere tehnică, atunci când se contestă legalitatea, temeinicia și proporționalitatea respectivei măsuri de supraveghere tehnică;</i></p> <p><i>b) de la data la care persoana care a fost supusă unei măsuri de supraveghere tehnică, alta decât inculpatul, a luat cunoștință, la cerere, de conținutul proceselor verbale în care sunt consemnate activitățile de supraveghere tehnică efectuate ori de la data la care i s-a asigurat, la cerere, ascultarea convorbirilor, comunicărilor sau conversațiilor ori vizionarea imaginilor rezultate din activitatea de supraveghere tehnică, atunci când se contestă modul de punere în executare a mandatului de supraveghere tehnică.</i></p> <p><i>(9) Când contestația prevăzută de alin. (6) se referă la un mandat de supraveghere tehnică ori la modalitatea de punere în executare a unui mandat de supraveghere tehnică dispus ori încuviințat de judecătorul de drepturi și libertăți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, aceasta este soluționată de completul competent, potrivit legii, de la Înalta Curte de Casație și Justiție.</i></p>
--	--	--	--

		<p>conținutului suporturilor pe care sunt stocate activitățile de supraveghere tehnică ori a proceselor verbale de redare, când aceasta are loc după soluționarea cauzei.</p> <p>(4) Plângerea se adresează instanței de judecată căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță și se soluționează de judecătorul de cameră preliminară.</p> <p>(5) Plângerea greșit îndreptată se trimite pe cale administrativă instanței competente și se consideră valabilă dacă a fost introdusă în termen la organul judiciar necompetent.</p> <p>(6) Plângerea se soluționează în camera de consiliu, cu participarea procurorului și cu citarea petentului.</p> <p>(7) Judecătorul de cameră preliminară verifică legalitatea măsurii de supraveghere tehnică, precum și a modului de punere în executare a acesteia în raport de</p>	<p>(10) <i>Contestația prevăzută de alin. (6) se soluționează prin încheiere, care nu este supusă niciunei căi de atac, putându-se pronunța una dintre următoarele soluții:</i></p> <p><i>1. respingerea cererii:</i></p> <p><i>a) când contestația este tardivă;</i></p> <p><i>b) când se apreciază că măsura de supraveghere tehnică a fost dispusă ori confirmată în condițiile legii sau era întemeiată și proporțională;</i></p> <p><i>c) când se apreciază că punerea în executare a mandatului de supraveghere tehnică s-a făcut în condițiile legii;</i></p> <p><i>2. admiterea cererii:</i></p> <p><i>a) când se apreciază că măsura de supraveghere tehnică nu a fost dispusă ori confirmată în condițiile legii sau nu era întemeiată și proporțională;</i></p> <p><i>b) când se apreciază că punerea în executare a mandatului de supraveghere tehnică nu s-a făcut în condițiile legii.</i></p> <p>(11) <i>Dacă în cauza în care a fost dispusă măsura de supraveghere tehnică a fost sesizată instanța prin rechizitoriu, contestația prevăzută de alin. (6) se depune la instanța astfel sesizată și se soluționează de judecătorul de cameră preliminară în cadrul procedurii prevăzute la art. 345 alin. (1). Dispozițiile alin. (8) și (10) se aplică în mod corespunzător.</i></p> <p>(12) <i>În caz de admitere a cererii probele astfel obținute sunt distruse în totalitate și nu pot fi utilizate în cadrul niciunui proces penal și pentru dovedirea vreunei fapte penale.</i></p>
--	--	--	--

		<p>dispozițiile art. 139 – 144, pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricăror alte mijloace de probă.</p> <p>(8) Judecătorul de cameră preliminară se pronunță în camera de consiliu, prin încheiere motivată, care nu este supusă niciunei căi de atac, putând dispune următoarele soluții:</p> <p>a) respinge plângerea ca inadmisibilă dacă este formulată cu încălcarea alin. (1), ca tardivă dacă este formulată cu încălcarea alin. (3), sau ca neîntemeiată;</p> <p>b) admite plângerea și constată nelegalitatea măsurii de supraveghere tehnică, dacă aceasta a fost dispusă, confirmată, prelungită ori, după caz, pusă în executare în mod nelegal.</p> <p>(9) Încheierea are autoritate de lucru judecat numai față de petent.</p> <p>(10) În cazul admiterii plângerii, judecătorul dispune distrugerea datelor</p>	<p><i>(13) Procurorul distruge înregistrările obținute în mod nelegal și întocmește un proces-verbal în acest sens, care se depune la dosarul cauzei. “</i></p> <p>Reglementarea propusă de Consiliul Superior al Magistraturii este diferită sub unele aspecte, printre care și acela că se prevede posibilitatea contestării și a temeiniciei și proporționalității măsurii de supraveghere tehnică și a traducerii transcriptelor realizate pe baza unor discuții într-o altă limbă decât cea română.</p> <p>De asemenea, un alt element semnificativ de diferențiere este acela că în reglementarea propusă de Consiliu se prevede că „<i>în caz de admitere a cererii probele astfel obținute sunt distruse în totalitate și nu pot fi utilizate în cadrul niciunui proces penal și pentru dovedirea vreunei fapte penale.</i>”, în timp ce în propunerea legislativă se prevede expres că „<i>Datele și înregistrările rezultate din activitățile de supraveghere tehnică nelegal efectuate se păstrează la sediul parchetului (...) dacă din cuprinsul lor rezultă date sau informații concludente și utile privitoare la pregătirea ori săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute la art. 139 alin. (2).</i>”</p> <p>Din această perspectivă, propunerea legislativă este în dezacord cu principiul legalității, care trebuie să rămână un reper fundamental în reglementarea procesual-penală. Rațiunile pentru care o probă nelegală nu poate fi folosită în procesul penal în care a fost obținută se regăsesc întocmai și în orice alt proces penal, astfel că și soluția normativă trebuie să fie aceeași, în sensul imposibilității folosirii unei probe nelegale și în alte procese decât cel în care a fost obținută.</p>
--	--	--	---

		<p>și a înregistrărilor rezultate din activitățile de supraveghere tehnică nelegal și care privesc strict persoana petentului. Procurorul distruge probele astfel obținute și întocmește un proces-verbal în acest sens, care se depune la dosarul cauzei.</p> <p>(11) Datele și înregistrările rezultate din activitățile de supraveghere tehnică nelegal efectuate se păstrează la sediul parchetului, în locuri speciale, în condiții de confidențialitate, dacă distrugerea parțială nu este posibilă sau dacă din cuprinsul lor rezultă date sau informații concludente și utile privitoare la pregătirea ori săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute la art. 139 alin. (2). Prevederile art. 142 alin. (5) și (6) se aplică în mod corespunzător.”</p>	<p>În plus, în ședința din 15 martie 2023, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a reținut că reglementarea ar trebui să aibă în vedere și situația în care instanța este sesizată cu un acord de recunoaștere a vinovăției, caz în care contestația trebuie soluționată de completul sesizat cu acordul de recunoaștere a vinovăției.</p>
17.	<p>Art. 146¹ – Obținerea datelor privind tranzacțiile financiare ale unei persoane</p>		

<p>(1) Obținerea datelor privind tranzacțiile financiare efectuate se poate dispune de judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță sau de la instanța corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție se află sediul parchetului din care face parte procurorul care a întocmit propunerea, cu privire la tranzacțiile financiare ale făptuitorului, suspectului, inculpatului sau ale oricărei persoane care este bănuită că realizează asemenea operațiuni cu făptuitorul, suspectul sau inculpatul, dacă:</p> <p>a) există o suspiciune rezonabilă cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni;</p> <p>b) măsura este necesară și proporțională cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale, date fiind particularitățile cauzei, importanța informațiilor sau a probelor ce urmează a fi obținute ori gravitatea infracțiunii;</p> <p>c) probele nu ar putea fi obținute în alt mod sau obținerea lor ar presupune dificultăți deosebite ce ar prejudicia ancheta ori există un pericol pentru</p>		
---	--	--

<p>siguranța persoanelor sau a unor bunuri de valoare.</p> <p>(2) Obținerea datelor privind tranzacțiile financiare ce urmează a fi efectuate poate fi dispusă pe o durată de cel mult 30 de zile de judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță sau de la instanța corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție se află sediul parchetului din care face parte procurorul care a întocmit propunerea, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alin. (1).</p> <p>(3) Dispozițiile art. 140 alin. (2) – (9) se aplică în mod corespunzător.</p> <p>(4) Mandatul prin care este autorizată obținerea datelor privind tranzacțiile financiare ce urmează a fi efectuate poate fi prelungit în condițiile art. 144, durata totală a măsurii neputând depăși, în aceeași cauză și cu privire la aceeași persoană, 6 luni.</p> <p>(5) În cazurile în care există urgență, iar obținerea mandatului în condițiile alin. (1) sau (2) ar conduce la o întârziere substanțială a cercetărilor, la pierderea, alterarea sau distrugerea probelor ori ar pune în pericol siguranța victimei sau a altor persoane și sunt</p>		
--	--	--

<p>îndeplinite condițiile prevăzute la alin. (1) sau, după caz, alin. (2), procurorul poate dispune obținerea datelor privind tranzacțiile financiare efectuate sau care urmează a fi efectuate. Dispozițiile art. 141 se aplică în mod corespunzător.</p> <p>(6) Este interzisă obținerea datelor privind tranzacțiile financiare dintre avocat și suspect, inculpat sau orice altă persoană pe care acesta o apără, cu excepția situațiilor în care există date că avocatul săvârșește sau pregătește săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute la art. 139 alin. (2).</p> <p>(7) Instituțiile de credit sau entitățile financiare care efectuează tranzacțiile financiare sunt obligate să predea înscrisurile sau informațiile la care se face referire în mandatul dispus de judecător sau în autorizația emisă de procuror.</p> <p>(8) După efectuarea activităților autorizate, procurorul îl informează, în cel mult 10 zile, în scris, pe fiecare subiect al unui mandat despre măsura ce a fost luată în privința sa. După momentul informării, persoana ale cărei tranzacții financiare au fost vizate de această măsură are dreptul de a lua cunoștință de activitățile efectuate.</p>	<p>La articolul 146¹, alineatul (8) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(8) Dispozițiile art. 145 și ale art. 145¹ se aplică în mod corespunzător.”</p> <p>La articolul 146¹, alineatul (9) se abrogă.</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la aceste propuneri, cu observația referitoare la necesitatea corelării primeia dintre acestea cu propunerile formulate de Consiliu la art. 145.</p>
--	---	--

	(9) Dispozițiile art. 145 alin. (4) și (5) se aplică în mod corespunzător.		
18.	<p>Art. 147 – Reținerea, predarea și percheziționarea trimiterilor poștale</p> <p>(1) Reținerea, predarea și percheziționarea trimiterilor poștale se poate dispune de judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță sau de la instanța corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție se află sediul parchetului din care face parte procurorul care a întocmit propunerea, cu privire la scrisorile, trimiterile poștale sau obiectele trimise ori primite de făptuitor, suspect, inculpat sau de orice persoană care este bănuită că primește ori trimite prin orice mijloc aceste bunuri de la făptuitor, suspect sau inculpat ori bunuri destinate acestuia, dacă:</p> <p>a) există o suspiciune rezonabilă cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni;</p> <p>b) măsura este necesară și proporțională cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale, date fiind particularitățile cauzei, importanța informațiilor sau a probelor</p>		

<p>ce urmează a fi obținute ori gravitatea infracțiunii;</p> <p>c) probele nu ar putea fi obținute în alt mod sau obținerea lor ar presupune dificultăți deosebite ce ar prejudicia ancheta ori există un pericol pentru siguranța persoanelor sau a unor bunuri de valoare.</p> <p>(2) Este interzisă reținerea, predarea și percheziționarea corespondenței sau a trimiterilor poștale trimise ori primite în raporturile dintre avocat și suspectul, inculpatul sau orice altă persoană pe care acesta o apără, cu excepția situațiilor în care există date că avocatul săvârșește sau pregătește săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute la art. 139 alin. (2).</p> <p>(3) Dispozițiile art. 140 se aplică în mod corespunzător.</p> <p>(4) În cazurile în care există urgență, iar obținerea mandatului de reținere, predare și percheziționare a trimiterilor poștale în condițiile art. 140 ar conduce la o întârziere substanțială a cercetărilor, la pierderea, alterarea sau distrugerea probelor ori ar pune în pericol siguranța victimei sau a altor persoane și sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alin. (1) și (2), procurorul poate dispune, pe o durată de</p>		
---	--	--

<p>maximum 48 de ore, măsurile prevăzute la alin. (1). Dispozițiile art. 141 alin. (2) – (8) se aplică în mod corespunzător.</p> <p>(5) Unitățile poștale sau de transport și orice alte persoane fizice sau juridice care efectuează activități de transport sau transfer de informații sunt obligate să rețină și să predea procurorului scrisorile, trimerile poștale ori obiectele la care se face referire în mandatul dispus de judecător sau în autorizația emisă de procuror.</p> <p>(6) Corespondența, trimerile poștale sau obiectele ridicate și percheziționate care nu au legătură cu cauza se restituie destinatarului.</p> <p>(7) După efectuarea activităților autorizate, procurorul îl informează, în cel mult 10 zile, în scris, pe fiecare subiect al unui mandat despre măsura ce a fost luată în privința sa. După momentul informării, persoana ale cărei corespondență, trimeri poștale sau obiecte au fost ridicate și percheziționate are dreptul de a lua cunoștință de activitățile efectuate.</p> <p>(8) Dispozițiile art. 145 alin. (4) și (5) se aplică în mod corespunzător.</p> <p>(9) Măsura poate fi prelungită în condițiile art. 144, durata totală a</p>	<p>La articolul 147, alineatul (8) se modifică și va avea următorul cuprins: „(8) Dispozițiile art. 145 alin. (2) și (3) se aplică în mod corespunzător.”</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.</p>
--	---	---

	măsurii neputând depăși, în aceeași cauză și cu privire la aceeași persoană, 6 luni.		
19.	<p>Art. 174 - Incompatibilitatea expertului (1) Persoana aflată în vreunul dintre cazurile de incompatibilitate prevăzute de art. 64 nu poate fi desemnată ca expert, iar în cazul în care a fost desemnată, hotărârea judecătorească nu se poate întemeia pe constatările și concluziile acesteia. Motivul de incompatibilitate trebuie dovedit de cel ce îl invocă.</p> <p>(2) În aceeași cauză, o persoană nu poate avea atât calitatea de expert desemnat de organul judiciar, cât și pe aceea de expert recomandat de unul dintre subiecții procesuali.</p> <p>(2¹) Nu poate fi desemnată ca expert recomandat de părți în aceeași cauză o persoană care funcționează în cadrul aceleiași instituții medico-legale, institut sau laborator de specialitate cu expertul desemnat de conducerea instituției respective la solicitarea organului judiciar.</p> <p>(3) Abrogat prin L. nr. 255/2013</p> <p>(4) Dispozițiile art. 66 - 68 se aplică în mod corespunzător.</p>	<p>La articolul 174, denumirea marginală se modifică și va avea următorul cuprins: „Incompatibilitatea expertului și a specialistului”</p> <p>La articolul 174, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alin. (5), cu următorul cuprins: „(5) Prevederile alin. (1) și (4) se aplică în mod corespunzător în cazul specialiștilor prevăzuți la art. 172 alin. (10).”</p>	Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la aceste propuneri.

20.	<p>Art. 213 - Calea de atac împotriva măsurii controlului judiciar dispuse de procuror</p> <p>(2) Judecătorul de drepturi și libertăți sesizat conform alin. (1) fixează termen de soluționare în camera de consiliu și dispune citarea inculpatului.</p>	<p>La articolul 213, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Judecătorul de drepturi și libertăți sesizat conform alin. (1) fixează termen de soluționare în camera de consiliu și dispune citarea inculpatului. Plângerea se soluționează în termen de 5 zile de la înregistrare.”</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.</p>
21.	<p>Art. 215¹ - Durata controlului judiciar</p> <p>(8) În cursul judecății în primă instanță, durata totală a controlului judiciar nu poate depăși un termen rezonabil și, în toate cazurile, nu poate depăși 5 ani de la momentul trimiterii în judecată.</p>	<p>La articolul 215¹, alineatul (8) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(8) În cursul judecății, durata totală a controlului judiciar nu poate depăși un termen rezonabil și, în nicio situație, nu poate depăși 5 ani de la momentul trimiterii în judecată.”</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.</p>
22.	<p>Art. 223 - Condițiile și cazurile de aplicare a măsurii arestării preventive</p> <p>(1) Măsura arestării preventive poate fi luată de către judecătorul de drepturi și libertăți, în cursul urmăririi penale, de către judecătorul de cameră preliminară, în procedura de cameră preliminară, sau de către instanța de judecată în fața căreia se află cauza, în</p>	<p>La articolul 223, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) Față de inculpatul care, în aceeași cauză, în cursul urmăririi penale, al procedurii de cameră preliminară sau al judecății, a</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.</p>

<p>cursul judecării, numai dacă din probe rezultă suspiciunea rezonabilă că inculpatul a săvârșit o infracțiune și există una dintre următoarele situații:</p> <p>a) inculpatul a fugit ori s-a ascuns, în scopul de a se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată, ori a făcut pregătiri de orice natură pentru astfel de acte;</p> <p>b) inculpatul încearcă să influențeze un alt participant la comiterea infracțiunii, un martor ori un expert sau să distrugă, să altereze, să ascundă ori să sustragă mijloace materiale de probă sau să determine o altă persoană să aibă un astfel de comportament;</p> <p>c) inculpatul exercită presiuni asupra persoanei vătămate sau încearcă să realizeze o înțelegere frauduloasă cu aceasta;</p> <p>d) există suspiciunea rezonabilă că, după punerea în mișcare a acțiunii penale împotriva sa, inculpatul a săvârșit cu intenție o nouă infracțiune sau pregătește săvârșirea unei noi infracțiuni.</p> <p>(2) Măsura arestării preventive a inculpatului poate fi luată și dacă, din probe, rezultă suspiciunea rezonabilă că acesta a săvârșit o infracțiune intenționată contra vieții, o infracțiune</p>	<p>mai fost arestat preventiv sau față de care s-a dispus anterior arestul la domiciliu, se poate dispune măsura arestării preventive numai dacă au intervenit temeieri noi care fac necesară privarea sa de libertate.”</p>	
--	--	--

<p>prin care s-a cauzat vătămarea corporală sau moartea unei persoane, o infracțiune contra securității naționale prevăzută de Codul penal și alte legi speciale, o infracțiune de trafic de droguri, o infracțiune la regimul privind substanțele dopante, de efectuare de operațiuni ilegale cu precursori sau cu alte produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, o infracțiune privind nerespectarea regimului armelor, munițiilor, materialelor nucleare, al materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați, trafic și exploatarea persoanelor vulnerabile, acte de terorism, spălare a banilor, falsificare de monede, timbre sau de alte valori, șantaj, viol, lipsire de libertate în mod ilegal, evaziune fiscală, ultraj, ultraj judiciar, o infracțiune de corupție, o infracțiune săvârșită prin sisteme informatice sau mijloace de comunicare electronică sau o altă infracțiune pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 5 ani ori mai mare și, pe baza evaluării gravității faptei, a modului și a circumstanțelor de comitere a acesteia, a anturajului și a mediului din care acesta provine, a antecedentelor penale și a altor</p>		
---	--	--

	<p>împrejurări privitoare la persoana acestuia, se constată că privarea sa de libertate este necesară pentru înlăturarea unei stări de pericol pentru ordinea publică.</p>		
23.	<p>Art. 235 - Procedura prelungirii arestării preventive în cursul urmăririi penale (1) Propunerea de prelungire a arestării preventive împreună cu dosarul cauzei se depun la judecătorul de drepturi și libertăți cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive.</p>	<p>La articolul 235, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins: „(1) Propunerea de prelungire a arestării preventive împreună cu dosarul cauzei se depun la judecătorul de drepturi și libertăți cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive, sub sancțiunea nulității absolute.”</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.</p>
24.	<p>Art. 238 - Arestarea preventivă a inculpatului în procedura de cameră preliminară și în cursul judecății (1) Arestarea preventivă a inculpatului poate fi dispusă în procedura de cameră preliminară și în cursul judecății, de către judecătorul de cameră preliminară sau de către instanța de judecată în fața căreia se află cauza, din oficiu ori la propunerea motivată a procurorului, pentru o perioadă de cel mult 30 de zile, pentru</p>	<p>La articolul 238, alineatul (3) se abrogă.</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.</p>

	<p>aceleași temeieri și în aceleași condiții ca și arestarea preventivă dispusă de către judecătorul de drepturi și libertăți în cursul urmăririi penale. Dispozițiile art. 225 - 232 se aplică în mod corespunzător.</p> <p>(2) În cursul judecății, măsura prevăzută la alin. (1) se poate dispune de către instanța de judecată în compunerea prevăzută de lege. În acest caz, mandatul de arestare preventivă este emis de către președintele completului.</p> <p>(3) Față de inculpatul care a mai fost anterior arestat preventiv în aceeași cauză, în cursul urmăririi penale, al procedurii de cameră preliminară sau al judecății, se poate dispune din nou această măsură numai dacă au intervenit temeieri noi care fac necesară privarea sa de libertate.</p>		
25.	<p>Art. 241 - Încetarea de drept a măsurilor preventive</p> <p>(1) Măsurile preventive încetează de drept:</p> <p>a) la expirarea termenelor prevăzute de lege sau stabilite de organele judiciare ori, în cursul urmăririi penale sau în cursul judecății în primă instanță, la împlinirea duratei maxime prevăzute de lege;</p>	<p>La articolul 241 alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„a) la expirarea termenelor prevăzute de lege sau stabilite de organele judiciare ori la împlinirea duratei maxime prevăzute de lege;”</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.</p>

	<p>b) în cazurile în care procurorul dispune o soluție de netrimitere în judecată ori instanța de judecată pronunță o hotărâre de achitare, de încetare a procesului penal, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei ori o pedeapsă cu amendă, care nu însoțește pedeapsa închisorii, chiar nedefinitivă;</p> <p>c) la data rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a dispus condamnarea inculpatului;</p> <p>d) în alte cazuri anume prevăzute de lege.</p> <p>e) - g) Abrogate prin L. nr. 255/2013</p>		
26.	<p>Art. 248 - Procedura de aplicare și de ridicare a măsurii</p> <p>(1) În cursul urmăririi penale sau al procedurii de cameră preliminară, dacă apreciază că sunt întrunite condițiile prevăzute de lege, procurorul înaintează judecătorului de drepturi și libertăți sau judecătorului de cameră preliminară de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță o propunere motivată de luare față de suspect sau inculpat a măsurii internării medicale provizorii.</p> <p>(2) Propunerea prevăzută la alin. (1) va fi însoțită de acte medicale</p>	<p>La articolul 248, alineatele (2), (5) și (9) se modifică și vor avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Propunerea prevăzută la alin. (1) va fi însoțită de</p>	<p>După cum se poate observa din examinarea reglementărilor propuse la alin. (2) și (9), propunerea legislativă urmărește statuarea faptului că sesizarea judecătorului de drepturi și libertăți sau a judecătorului de cameră preliminară în vederea luării măsurii internării medicale provizorii se poate realiza <i>doar dacă a fost efectuată în prealabil o expertiză medico-legală psihiatrică.</i></p> <p>Așa cum a reținut și Curtea Constituțională în considerentele Deciziei nr. 357/2022 (par. 32), „alin. (1) - (11) ale art. 248 sunt aplicabile în cazul dispunerii măsurii în etapa urmăririi penale și a camerei preliminare, iar alin. (13) și (14) sunt aplicabile etapelor judecătii în primă instanță și apel”, ceea ce înseamnă că toate dispozițiile</p>

<p>concludente sau de expertiza medico-legală psihiatrică.</p> <p>(3) Judecătorul sesizat conform alin. (1) fixează de îndată termen de soluționare a propunerii și dispune aducerea cu mandat a suspectului sau a inculpatului.</p> <p>(4) Soluționarea propunerii se face numai după audierea suspectului sau inculpatului, dacă starea sa de sănătate o permite, în prezența unui avocat, ales sau numit din oficiu. Când suspectul sau inculpatul se află deja internat într-o unitate de asistență medicală și deplasarea sa nu este posibilă, judecătorul de drepturi și libertăți procedează la audierea acestuia, în prezența avocatului, în locul unde se află.</p> <p>(5) Când propunerea prevăzută la alin. (1) nu este însoțită de expertiza medico-legală psihiatrică, instanța sesizată dispune efectuarea acesteia, luând, dacă este cazul, și măsura internării necesare pentru efectuarea expertizei.</p> <p>(6) Participarea procurorului este obligatorie.</p> <p>(7) Suspectul sau inculpatul are dreptul ca la soluționarea propunerii de luare a măsurii internării medicale ori la</p>	<p>expertiza medico-legală psihiatrică.</p> <p>(5) Dispozițiile art. 184 alin. (20) - (26) se aplică în mod corespunzător.</p>	<p>propuse a fi modificate se referă la etapa urmăririi penale sau la cea a camerei preliminare.</p> <p>În aceste condiții, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a reținut că trimiterea pe care propunerea de la alin. (5) o realizează, fără nicio adaptare, la toate dispozițiile cuprinse în art. 184 alin. (20) - (26) este susceptibilă de a genera dificultăți semnificative de aplicare a procedurii de luare a măsurii internării medicale provizorii în cursul urmăririi penale sau în procedura de cameră preliminară.</p> <p>În acest sens, s-a avut în vedere că în art. 184 alin. (20) - (26) este reglementată o parte din procedura internării nevoluntare sau a emiterii unui mandat de aducere în vederea efectuării expertizei medico-legale psihiatrice (pentru stabilirea discernământului suspectului sau inculpatului, în cazurile prevăzute de lege), după cum urmează:</p> <p><i>„(20) În cursul judecății, dacă inculpatul refuză efectuarea expertizei ori nu se prezintă în vederea examinării la comisia medico-legală psihiatrică, instanța, din oficiu sau la cererea procurorului, dispune emiterea unui mandat de aducere în condițiile art. 265.</i></p> <p><i>(21) Măsura internării nevoluntare poate fi luată de instanță în cursul judecății la propunerea comisiei medico-legale psihiatrice. Dispozițiile alin. (6) - (19) se aplică în mod corespunzător.</i></p> <p><i>(22) Imediat după luarea măsurii internării nevoluntare sau în cazul schimbării ulterioare a locului de internare, judecătorul de drepturi și libertăți sau, după caz, președintele completului de judecată care a dispus măsura</i></p>
--	--	--

<p>alcătuirea concretă a planului terapeutic să fie asistat și de către un medic desemnat de acesta, ale cărui concluzii sunt înaintate judecătorului de drepturi și libertăți.</p> <p>(8) Judecătorul se pronunță de îndată asupra propunerii, printr-o încheiere care poate fi contestată în 5 zile de la pronunțare. Contestarea nu suspendă punerea în aplicare a măsurii de siguranță.</p> <p>(9) Dacă admite propunerea, judecătorul dispune internarea medicală provizorie a suspectului sau inculpatului și ia măsuri pentru efectuarea unei expertize medico-legale psihiatrice, dacă aceasta nu a fost făcută potrivit alin. (2).</p> <p>(10) Dacă judecătorul dispune internarea medicală provizorie, se iau și măsurile prevăzute la art. 229.</p> <p>(11) Dacă după dispunerea măsurii s-a produs însănătoșirea suspectului sau inculpatului ori a intervenit o ameliorare a stării sale de sănătate care înlătură starea de pericol, judecătorul de drepturi și libertăți sau judecătorul de cameră preliminară care a luat măsura dispune, prin încheiere, la sesizarea procurorului ori a medicului curant sau la cererea suspectului ori</p>	<p>(9) Dacă admite propunerea, judecătorul dispune internarea medicală provizorie a suspectului sau inculpatului.”</p>	<p><i>încunoștințează despre aceasta și despre locul internării un membru al familiei suspectului sau inculpatului ori o altă persoană desemnată de acesta, precum și instituția medico-legală care efectuează expertiza, încheindu-se în acest sens un proces-verbal. Instituția de specialitate are obligația de a informa organele judiciare despre schimbarea locului internării.</i></p> <p><i>(23) Hotărârea prin care dispune internarea nevoluntară se pune în executare de procuror prin intermediul organelor de poliție.</i></p> <p><i>(24) În cazul în care suspectul sau inculpatul se află în stare de deținere, judecătorul de drepturi și libertăți sau instanța ce a dispus măsura internării într-o instituție de specialitate în vederea efectuării expertizei medico-legale psihiatrice informează, de îndată, administrația locului de deținere sau arestare despre măsura dispusă.</i></p> <p><i>(25) Măsura internării medicale în vederea efectuării expertizei medico-legale psihiatrice poate fi prelungită o singură dată, pe o durată de cel mult 30 de zile. Comisia de expertiză medico-legală psihiatrică sesizează procurorul sau, după caz, instanța asupra necesității prelungirii măsurii internării cu cel puțin 7 zile înainte de expirarea acesteia. Sesizarea trebuie să conțină descrierea activităților efectuate, motivele pentru care examinarea nu a fost finalizată pe parcursul internării, examinările ce urmează a fi efectuate, precizarea perioadei pentru care este necesară prelungirea. Dispozițiile alin. (6) - (24) se aplică în mod corespunzător.</i></p> <p><i>(26) În cazul în care înainte de expirarea duratei internării nevoluntare se constată că aceasta nu mai este necesară, comisia de expertiză medico-legală psihiatrică</i></p>
--	--	--

<p>inculpatului sau a unui membru de familie al acestuia, efectuarea unei expertize medico-legale psihiatrice în vederea ridicării măsurii aplicate.</p> <p>(12) Dacă după dispunerea măsurii a fost sesizată instanța prin rechizitoriu, ridicarea acesteia, potrivit alin. (11), se dispune de către judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, de către instanța de judecată în fața căreia se află cauza.</p> <p>(13) În cursul judecății în primă instanță și în apel, față de inculpat se poate dispune internarea medicală provizorie, la propunerea procurorului ori din oficiu, de către instanța în fața căreia se află cauza, pe baza expertizei medico-legale psihiatrice. Dispozițiile alin. (4) - (11) se aplică în mod corespunzător.</p> <p>(14) Dispozițiile art. 246 alin. (13) se aplică în mod corespunzător.</p>		<p><i>sau persoana internată sesizează de îndată organul care a dispus măsura, în vederea revocării acesteia. Sesizarea se soluționează de urgență, în camera de consiliu, cu participarea procurorului, după audierea avocatului ales sau din oficiu al persoanei internate. Încheierea pronunțată de judecătorul de drepturi și libertăți sau de instanță nu este supusă niciunei căi de atac.”</i></p> <p>Așadar, aceste dispoziții vizează etapa anterioară efectuării expertizei și pot fi aplicate dacă suspectul sau inculpatul refuză efectuarea expertizei ori nu se prezintă în vederea examinării la comisia medico-legală psihiatrică, situație în care instanța dispune emiterea unui mandat de aducere (alin. 20) sau internarea nevoluntară dacă suspectul sau inculpatul refuză internarea și aceasta este necesară pentru efectuarea expertizei.</p> <p>Or, în concepția propunerii legislative, expertiza medico-legală psihiatrică este deja efectuată la momentul sesizării judecătorului de drepturi și libertăți sau a judecătorului de cameră preliminară, nefiind prevăzută posibilitatea sesizării dacă nu a fost efectuată expertiza.</p> <p>Prin urmare, trimiterea la dispozițiile art. 184 alin. (20) – (26) este în contradicție cu modificările propuse la alin. (2) și (9) ale art. 248 și apare ca fiind lipsită de sens.</p> <p>Pe de altă parte, dacă scopul urmărit prin această trimitere ar fi acela de a reglementa o procedură <i>prealabilă sesizării</i> judecătorului cu propunerea de luare a măsurii internării medicale provizorii, care să ofere posibilitatea emiterii unui mandat de aducere sau a internării provizorii în vederea efectuării expertizei, atunci</p>
---	--	--

			<p>acest fapt ar trebui să rezulte explicit din cuprinsul propunerii legislative. În acest caz, ar fi necesară reglementarea unei proceduri detaliate, clare și predictibile, în care să fie prevăzute condițiile de sesizare a judecătorului de drepturi și libertăți sau a judecătorului de cameră preliminară și procedura de soluționare a cererii, fiind evident faptul că doar o trimitere simplistă la dispozițiile art. 184 alin. (20) – (26) este incompletă și nu respectă cerințele de claritate și predictibilitate a legii.</p>
27.	<p>Art. 252³ - Valorificarea bunurilor mobile sechestrate în cursul judecății</p> <p>(1) În cursul judecății, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea procurorului, a uneia dintre părți sau a custodelui, poate dispune asupra valorificării bunurilor mobile sechestrate. În acest scop, instanța de judecată fixează un termen, care nu poate fi mai scurt de 10 zile, la care sunt citate în camera de consiliu părțile, precum și custodele bunurilor, atunci când a fost desemnat unul. Participarea procurorului este obligatorie.</p> <p>(2) La termenul fixat, se pune în discuția părților, în camera de consiliu, valorificarea bunurilor mobile sechestrate și li se pune în vedere că au dreptul de a face observații sau cereri legate de acestea. Lipsa părților legal citate nu împiedică desfășurarea procedurii.</p>	<p>La articolul 252³, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) Asupra valorificării bunurilor mobile sechestrate, precum și cu privire la cererile prevăzute la alin. (2), instanța de judecată dispune prin încheiere motivată.”</p> <p>La articolul 252³, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:</p> <p>„(4) Împotriva încheierii prevăzute la alin. (3) se poate face contestație la instanța superioară, respectiv la completul competent al Înaltei Curți de Casație și</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la aceste propuneri.</p>

	<p>(3) Asupra valorificării bunurilor mobile sechestrare, precum și cu privire la cererile prevăzute la alin. (2), instanța de judecată dispune prin încheiere motivată. Încheierea instanței este definitivă.</p>	<p>Justiție, de către părți, custode, procuror, precum și de către orice altă persoană interesată, dispozițiile art. 252² alin. (4)-(7) aplicându-se în mod corespunzător."</p>	
28.	<p>Art. 281 - Nulitățile absolute (1) Determină întotdeauna aplicarea nulității încălcarea dispozițiilor privind: a) compunerea completului de judecată; b) competența materială și competența personală a instanțelor judecătorești, atunci când judecata a fost efectuată de o instanță inferioară celei legal competente; c) publicitatea ședinței de judecată; d) participarea procurorului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii; e) prezența suspectului sau a inculpatului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii; f) asistarea de către avocat a suspectului sau a inculpatului, precum și a celorlalte părți, atunci când asistența este obligatorie. (2) Nulitatea absolută se constată din oficiu sau la cerere.</p>	<p>La articolul 281 alineatul (1), după litera b) se introduce o nouă literă, lit. b¹), cu următorul cuprins: „b¹) competența materială și competența după calitatea persoanei a organului de urmărire penală;”</p> <p>La articolul 281, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins: „(3) Încălcarea dispozițiilor legale prevăzute la alin. (1) lit. a), b), c) și d) poate fi</p>	<p><i>Referitor la propunerea de introducere a lit. b¹) la alin. (1), comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil, cu observația că acest caz de nulitate absolută trebuie reglementat similar cu cel prevăzut în cazul nesocotirii competenței instanțelor, propunerea putând avea următorul conținut:</i> <i>„b¹) competența materială și competența după calitatea persoanei, atunci când urmărirea penală este supravegheată sau efectuată de către organul de urmărire penală ierarhic inferior celui competent;”</i> Propunerea este în acord cu posibilitatea prorogării competenței în favoarea parchetului ierarhic superior (art. 325 din Codul de procedură penală) care nu poate funcționa, în niciun caz, în domeniul competențelor absolute. În acest sens, s-a avut în vedere și faptul că prin Decizia Curții Constituționale nr. 302/2017 s-au reținut, printre altele, următoarele: <i>„48. Așa fiind, Curtea apreciază că nu poate fi de acceptat ca un parchet ierarhic inferior să efectueze sau să supravegheze urmărirea penală în cauze care, potrivit legii, sunt date în competența unui parchet ierarhic superior. De altfel, chiar dispozițiile art.325 din Codul de procedură penală permit preluarea de către un parchet, în</i></p>

<p>(3) Încălcarea dispozițiilor legale prevăzute la alin. (1) lit. a) - d) poate fi invocată în orice stare a procesului.</p> <p>(4) Încălcarea dispozițiilor legale prevăzute la alin. (1) lit. e) și f) trebuie invocată:</p> <p>a) până la încheierea procedurii în camera preliminară, dacă încălcarea a intervenit în cursul urmăririi penale sau în procedura camerei preliminare;</p> <p>b) în orice stare a procesului, dacă încălcarea a intervenit în cursul judecății;</p> <p>c) în orice stare a procesului, indiferent de momentul la care a intervenit încălcarea, când instanța a fost sesizată cu un acord de recunoaștere a vinovăției.</p>	<p>invocată în orice stare a procesului.”</p> <p>La articolul 281, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (3¹), cu următorul cuprins:</p> <p>„(3¹) Încălcarea dispozițiilor legale prevăzute la alin. (1) lit. b¹) poate fi invocată până la încheierea procedurii în camera preliminară.”</p> <p>La articolul 281, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(4) Încălcarea dispozițiilor legale prevăzute la alin. (1) lit. e) și f) poate fi invocată:</p> <p>a) până la încheierea procedurii în camera preliminară, dacă încălcarea a intervenit în cursul urmăririi penale;</p> <p>b) în orice stare a procesului, dacă încălcarea a intervenit în procedura camerei preliminare sau în cursul judecății;</p> <p>c) în orice stare a procesului, indiferent de momentul la</p>	<p><i>vederea efectuării sau supravegherii urmăririi penale, a cauzelor care nu sunt date, potrivit legii, în competența sa, dar, numai în cazul în care parchetul care preia cazul este un parchet ierarhic superior celui care are competența de a efectua sau supraveghea urmărirea penală.”</i></p> <p><i>Referitor la propunerile de modificare a alineatelor (3) și (4) și de introducerea a alineatului (3¹), comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere negativ.</i></p> <p><i>Totodată, Comisia a formulat următoarele propuneri:</i></p> <p>La articolul 281, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p><i>„(3) Încălcarea dispozițiilor legale prevăzute la alin. (1) poate fi invocată în orice stare a procesului.”</i></p> <p>La articolul 281, alineatul (4) se abrogă.</p> <p>Comisia a apreciat că, dat fiind caracterul lor, este nejustificat să intervină acoperirea nulităților absolute după faza camerei preliminare. Având în vedere natura și gravitatea vătămării pe care legiuitorul o prezumă în cazul acestor nulități, se impune ca invocarea nulităților absolute să poată fi făcută în orice stare a procesului.</p> <p>Numai o astfel de soluție ar fi de natură să asigure pe deplin caracterul echitabil al procedurii și transpunerea viziunii în materie a Curții Constituționale, astfel cum rezultă din jurisprudența sa.</p> <p>De exemplu, în Decizia nr. 88/2019, par. 57, s-au reținut următoarele: <i>„Astfel, deși este recunoscut faptul că</i></p>
--	---	--

		<p>care a intervenit încălcarea, când instanța a fost sesizată cu un acord de recunoaștere a vinovăției.”</p>	<p>nulitatea absolută nu poate interveni în cazul oricărei încălcări a normelor de procedură, Curtea apreciază că aceasta trebuie să fie incidentă atunci când normele de procedură încălcate reglementează un domeniu cu implicații decisive asupra procesului penal. Referitor la normele de competență, Curtea observă că, pentru buna desfășurare a activității organelor judiciare, se impune respectarea fermă a competenței lor materiale și după calitatea persoanei. Nerespectarea normelor legale privind competența materială și după calitatea persoanei produce o vătămare care constă în dereglarea mecanismului prin care este administrată justiția.”</p> <p>Totodată, în Decizia nr. 88/2019, s-a reținut că:</p> <p>„32. În continuare, Curtea reține că una din trăsăturile caracteristice ale nulității absolute, prevăzute în art. 197 alin. 3 din Codul de procedură penală din 1968, constă în interdicția de a putea fi înlăturată prin tăcere sau prin voința părților, prin autoritatea organului judecătoresc ori prin alt mijloc procesual. Din această trăsătură se poate trage concluzia că, în cazul încălcării unei dispoziții aflate sub sancțiunea nulității absolute, există întotdeauna vătămarea procesuală cerută de lege, că existența unei astfel de vătămări nu trebuie dovedită, după cum nu poate fi dovedită nici inexistența ei, producerea vătămării fiind deci sub puterea unei prezumții legale juris et de jure. Or, sancțiunea care implică întotdeauna existența unei vătămări ce nu poate fi înlăturată în niciun mod nu poate proteja decât acele dispoziții care garantează în cel mai înalt grad aflarea adevărului sau care asigură realizarea efectivă a drepturilor părților. Așadar, în cazul nulităților absolute, toate dispozițiile aflate sub această</p>
--	--	---	--

		<p><i>sanctiune sunt dispoziții care, prin voința legii, garantează aflarea adevărului sau asigură drepturile părților, fără a mai fi necesar să se facă evaluări și argumentări despre încadrarea în acest temei de casare a nelegalității hotărârii recurate. Nulitățile absolute se caracterizează prin aceea că vătămarea se fundamentează pe prezumții legale absolute, încălcarea legii având consecințe grave și directe asupra realizării scopului procesului penal.</i></p> <p><i>(...)</i></p> <p><i>41. În acest context, Curtea observă că prin legiferarea unui termen înăuntrul căruia se poate invoca nulitatea absolută în cazul neasistării de către un apărător, deși legea prevede obligativitatea acestui lucru, se ajunge la o situație contradictorie. Astfel, legiuitorul instituie un termen care limitează posibilitatea invocării nulității absolute, deși prezumă absolut că persoana prezentă la dezbateri necesită asistența unui avocat pentru a putea realiza o apărare efectivă, apărare care presupune inclusiv invocarea nulităților. Or, inclusiv în jurisprudența instanțelor judecătorești s-a reținut că dreptul la o apărare efectivă ocupă un loc central în derularea procesului penal, importanța lui constând în faptul că toate celelalte drepturi ar rămâne derizorii, fără garanții procedurale, autoritățile judiciare având obligația de a asigura acest drept. Asigurarea reală a apărării este o garanție, o premisă sigură a cercetării obiective și complete a probelor, o condiție sine qua non a aflării adevărului, a apărării drepturilor și intereselor legale ale acuzatului, creând condiții necesare emiterii unei sentințe legale și temeinice.</i></p>
--	--	--

		<p>42. Așa fiind, Curtea constată că prin instituirea unui termen înăuntrul căruia se poate ridica excepția nulității absolute în cazul neasistării de către un apărător în faza procedurii camerei preliminare, deși legea prevedea obligativitatea acestui lucru, legiuitorul goleşte de conținut însuși dreptul fundamental la apărare, asigurat prin asistarea de către un avocat numit din oficiu, în cazurile expres prevăzute de lege. Astfel, deși nerespectarea obligației de către organul judiciar este sancționată de legiuitor cu nulitatea absolută, sancțiunea aplicabilă apare ca fiind lipsită de eficiență în condițiile instituirii unui termen (încheierea procedurii în camera preliminară) până la care se poate invoca nulitatea absolută ce decurge din nerespectarea în faza camerei preliminare a dispoziției referitoare la obligativitatea asistării de către avocat.”</p> <p>Această modificare presupune și corelarea soluțiilor ce pot fi pronunțate de către instanță, în faza judecătii, în cazul în care constată nulitatea absolută a unor acte aferente fazei de cameră preliminară sau fazei de urmărire penală.</p> <p>Astfel, s-a propus introducerea unui nou articol după art. 386, având următorul conținut:</p> <p>„Art. 386¹ – Reluarea procedurii de cameră preliminară Dacă în cursul judecătii se constată nulitatea absolută a procedurii de cameră preliminară, instanța, prin încheiere, desființează încheierea prin care s-a dispus începerea judecătii și stabilește limitele în care procedura va fi reluată. Încheierea este supusă contestației în condițiile art. 425¹.”</p>
--	--	---

			Corelativ, s-a propus introducerea unei noi litere la art. 421 alin. (1) pct. 2, după cum urmează: <i>„desființează sentința primei instanțe și încheierea prin care s-a dispus începerea judecării și stabilește limitele în care procedura va fi reluată.”</i>
29.	Art. 282 - Nulitățile relative (2) Nulitatea relativă poate fi invocată de procuror, suspect, inculpat, celelalte părți sau persoana vătămată, atunci când există un interes procesual propriu în respectarea dispoziției legale încălcate.	La articolul 282, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins: „(2) Nulitatea relativă poate fi invocată de suspect, inculpat, celelalte părți sau persoana vătămată, atunci când există un interes procesual propriu în respectarea dispoziției legale încălcate, de procuror, precum și, din oficiu, de judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, de instanța de judecată.”	Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.
30.	Art. 341 - Soluționarea plângerii de către judecătorul de cameră preliminară (1) După înregistrarea plângerii la instanța competentă, aceasta se trimite în aceeași zi judecătorului de cameră preliminară. Plângerea greșit îndreptată se trimite pe cale	La articolul 341, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins: „(2) Judecătorul de cameră preliminară stabilește termenul de soluționare și dispune citarea petentului și a intimaților și încunoștințarea	Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere, făcând însă trimitere la argumentele expuse în legătură cu art. 21, prezentate mai sus, la nr. crt. 2.

<p>administrativă organului judiciar competent.</p> <p>(2) Judecătorul de cameră preliminară stabilește termenul de soluționare și dispune citarea petentului și a intimaților și încunoștințarea procurorului, cu mențiunea că pot depune note scrise cu privire la admisibilitatea ori temeinicia plângerii. Dacă în cauză a fost pusă în mișcare acțiunea penală, petentul și intimații pot formula cereri și ridica excepții și cu privire la legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale.</p> <p>(3) Procurorul, în termen de cel mult 3 zile de la primirea comunicării prevăzute la alin. (2), transmite judecătorului de cameră preliminară dosarul cauzei.</p> <p>(4) În situația în care plângerea a fost depusă la procuror, acesta o va înainta, împreună cu dosarul cauzei, instanței competente.</p> <p>(5) Plângerea se soluționează în camera de consiliu, cu participarea procurorului, prin încheiere motivată, pronunțată în camera de consiliu. Neprezentarea persoanelor citate conform alin. (2) nu împiedică soluționarea plângerii.</p>	<p>procurorului, cu mențiunea că pot depune note scrise cu privire la admisibilitatea ori temeinicia plângerii. Dacă în cauză a fost pusă în mișcare acțiunea penală, petenților și intimaților li se aduce la cunoștință dreptul de a formula cereri și excepții cu privire la legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale, iar părții civile, și dreptul de a solicita introducerea în proces a părții responsabile civilmente.</p> <p>La articolul 341, alineatul (5¹) se modifică și va avea următorul cuprins: „(5¹) Judecătorul de cameră preliminară, soluționând plângerea, în cazul prevăzut la alin. (6) verifică soluția atacată pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricăror înscrisuri noi prezentate, iar în cazul prevăzut la alin. (7),</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.</p>
--	--	---

<p>(5¹) Judecătorul de cameră preliminară, soluționând plângerea, verifică soluția atacată pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricăror înscrisuri noi prezentate.</p> <p>(6) În cauzele în care nu s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale, judecătorul de cameră preliminară poate dispune una dintre următoarele soluții:</p> <p>a) respinge plângerea, ca tardivă sau inadmisibilă ori, după caz, ca nefondată;</p> <p>b) admite plângerea, desființează soluția atacată și trimite motivat cauza la procuror pentru a începe sau pentru a completa urmărirea penală ori, după caz, pentru a pune în mișcare acțiunea penală și a completa urmărirea penală;</p> <p>c) admite plângerea și schimbă temeiul de drept al soluției de clasare atacate, dacă prin aceasta nu se creează o situație mai grea pentru persoana care a făcut plângerea.</p> <p>(7) În cauzele în care s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale, judecătorul de cameră preliminară:</p> <p>1. respinge plângerea ca tardivă sau inadmisibilă;</p>	<p>pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricăror alte mijloace de probă.”</p>	
---	--	--

<p>2. verifică legalitatea administrării probelor și a efectuării urmăririi penale, exclude probele nelegal administrate ori, după caz, sancționează potrivit art. 280 - 282 actele de urmărire penală efectuate cu încălcarea legii și:</p> <p>a) respinge plângerea ca nefondată;</p> <p>b) admite plângerea, desființează soluția atacată și trimite motivat cauza la procuror pentru a completa urmărirea penală;</p> <p>c) admite plângerea, desființează soluția atacată și dispune începerea judecătii cu privire la faptele și persoanele pentru care, în cursul cercetării penale, a fost pusă în mișcare acțiunea penală, când probele legal administrate sunt suficiente, trimițând dosarul spre repartizare aleatorie;</p> <p>d) admite plângerea și schimbă temeiul de drept al soluției de clasare atacate, dacă prin aceasta nu se creează o situație mai grea pentru persoana care a făcut plângerea.</p> <p>(7¹) În cazul în care, ulterior sesizării judecătorului de cameră preliminară, procurorul ierarhic superior admite plângerea și dispune infirmarea soluției atacate, plângerea va fi respinsă ca rămasă fără obiect. Cheltuielile</p>	<p>La articolul 341, alineatul (9) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(9) În cazul prevăzut la alin. (7) pct. 2 lit. c), în termen de 3 zile de la comunicarea încheierii procurorul, petentul și intimații pot face,</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.</p>
---	---	---

<p>judiciare avansate de stat rămân în sarcina acestuia.</p> <p>(8) Încheierea prin care s-a pronunțat una dintre soluțiile prevăzute la alin. (6), alin. (7) pct. 1, pct. 2 lit. a), b) și d) și alin. (7¹) este definitivă.</p> <p>(9) În cazul prevăzut la alin. (7) pct. 2 lit. c), în termen de 3 zile de la comunicarea încheierii procurorul, petentul și intimații pot face, motivat, contestație cu privire la modul de soluționare a excepțiilor privind legalitatea administrării probelor și a efectuării urmăririi penale. Contestația nemotivată este inadmisibilă.</p> <p>(10) Contestația se depune la judecătorul care a soluționat plângerea și se înaintează spre soluționare judecătorului de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară ori, când instanța sesizată cu plângere este Înalta Curte de Casație și Justiție, completului competent potrivit legii, care o soluționează în camera de consiliu, cu citarea petentului și a intimaților și cu participarea procurorului, prin încheiere motivată, pronunțată în camera de consiliu, putând dispune una dintre următoarele soluții:</p> <p>a) respinge contestația ca tardivă, inadmisibilă ori, după caz, ca</p>	<p>motivată, contestație cu privire la dispoziția de începere a judecătii, precum și cu privire la modul de soluționare a excepțiilor privind legalitatea administrării probelor și a efectuării urmăririi penale."</p>	
---	--	--

	<p>nefondată, și menține dispoziția de începere a judecății;</p> <p>b) admite contestația, desființează încheierea și rejudecă plângerea potrivit alin. (7) pct. 2, dacă excepțiile cu privire la legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale au fost greșit soluționate.</p> <p>(11) Probele care au fost excluse nu pot fi avute în vedere la judecarea în fond a cauzei.</p>		
31.	<p>Art. 344 - Măsurile premergătoare</p> <p>(1) După sesizarea instanței prin rechizitoriu, dosarul se repartizează aleatoriu judecătorului de cameră preliminară.</p> <p>(2) Copia certificată a rechizitoriului și, după caz, traducerea autorizată a acestuia se comunică inculpatului la locul de deținere ori, după caz, la adresa unde locuiește sau la adresa la care a solicitat comunicarea actelor de procedură. Inculpatului, celorlalte părți și persoanei vătămate li se aduc la cunoștință obiectul procedurii în camera preliminară, dreptul de a-și angaja un apărător și termenul în care, de la data comunicării, pot formula în scris cereri și excepții cu privire la legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și a</p>	<p>La articolul 344, alineatele (2) - (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Judecătorul fixează termen în procedura de cameră preliminară și dispune citarea părților și a persoanei vătămate și încunoștințarea procurorului. Termenul se stabilește în funcție de complexitatea și particularitățile cauzei, și nu poate fi mai scurt de 20 de zile de la primirea citației. Copia certificată a rechizitoriului și, după caz, traducerea autorizată a acestuia se comunică inculpatului la locul de</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la aceste propuneri, cu observația că nu se impune asigurarea oralității și a contradictorialității în faza de cameră preliminară și în ipoteza în care nu se formulează cereri și excepții, neexistând un standard de protecție în acest sens în jurisprudența Curții Constituționale. Mai mult, o asemenea reglementare este de natură a afecta celeritatea procesului penal.</p>

<p>efectuării actelor de către organele de urmărire penală. Termenul este stabilit de către judecătorul de cameră preliminară, în funcție de complexitatea și particularitățile cauzei, dar nu poate fi mai scurt de 20 de zile.</p> <p>(3) În cazurile prevăzute la art. 90, judecătorul de cameră preliminară ia măsuri pentru desemnarea unui apărător din oficiu și stabilește, în funcție de complexitatea și particularitățile cauzei, termenul în care acesta poate formula în scris cereri și excepții cu privire la legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală, care nu poate fi mai scurt de 20 de zile.</p> <p>(4) La expirarea termenelor prevăzute la alin. (2) și (3), dacă s-au formulat cereri sau excepții ori dacă a ridicat excepții din oficiu, judecătorul de cameră preliminară stabilește termenul pentru soluționarea acestora, cu citarea părților și a persoanei vătămate și cu participarea procurorului.</p>	<p>deținere ori, după caz, la adresa unde locuiește sau la adresa la care a solicitat comunicarea actelor de procedură.</p> <p>(3) În cazurile prevăzute la art. 90, judecătorul de cameră preliminară ia măsuri pentru desemnarea unui apărător din oficiu.</p> <p>(4) Inculpatului, celorlalte părți și persoanei vătămate li se aduc la cunoștință obiectul procedurii în camera preliminară, dreptul de a-și angaja un apărător, precum și dreptul de a formula cereri și excepții cu privire la legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală, iar persoanei vătămate, și dreptul de a se constitui parte civită, precum și de a solicita introducerea în proces a părții responsabile civilmente.”</p>	
--	---	--

32.	<p>Art. 345 - Procedura în camera preliminară</p> <p>(1) La termenul stabilit conform art. 344 alin. (4), judecătorul de cameră preliminară soluționează cererile și excepțiile formulate ori excepțiile ridicate din oficiu, în camera de consiliu, pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricăror înscrisuri noi prezentate, ascultând concluziile părților și ale persoanei vătămate, dacă sunt prezente, precum și ale procurorului.</p> <p>2) Judecătorul de cameră preliminară se pronunță în camera de consiliu, prin încheiere, care se comunică de îndată procurorului, părților și persoanei vătămate.</p> <p>(3) În cazul în care judecătorul de cameră preliminară constată neregularități ale actului de sesizare sau în cazul în care sancționează potrivit art. 280 - 282 actele de urmărire penală efectuate cu încălcarea legii ori dacă exclude una sau mai multe probe administrate, în termen de 5 zile de la comunicarea încheierii, procurorul remediază neregularitățile actului de sesizare și comunică judecătorului de cameră</p>	<p>La articolul 345, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) La termenul stabilit conform art. 344 alin. (2), judecătorul de cameră preliminară soluționează cererile și excepțiile formulate, precum și excepțiile ridicate din oficiu, în camera de consiliu, pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricăror alte mijloace de probă, ascultând concluziile părților și ale persoanei vătămate, dacă sunt prezente, precum și ale procurorului.”</p> <p>La articolul 345, după alineatul (1) se introduc două noi alineate, alin. (1¹) și (1²), cu următorul cuprins:</p> <p>„(1¹) În cazul în care actul de sesizare se întemeiază pe probe ce constituie informații clasificate, judecătorul de cameră</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere, cu observația că reglementarea ar trebui să aibă următorul cuprins:</p> <p>„(1) <i>La termenul stabilit conform art. 344 alin. (4), judecătorul de cameră preliminară soluționează cererile și excepțiile formulate ori excepțiile ridicate din oficiu, în camera de consiliu, pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală, precum și a oricăror mijloace de probă nou încuviințate, ascultând concluziile părților și ale persoanei vătămate, dacă sunt prezente, precum și ale procurorului.</i>”</p> <p>Referitor la propunerile de introducere a alin. (1¹) și (1²), comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere negativ.</p> <p>Comisia a constatat că mecanismul propus pentru folosirea informațiilor clasificate ca probe ar permite utilizarea informațiilor obținute în baza unor mandate de siguranță națională sau a altor informații clasificate pentru dovedirea oricărei infrațiuni sancționate prin lege cu închisoarea de cel puțin 5 ani, fără să asigure în nici un fel respectarea principiului proporționalității</p>
-----	---	---	--

<p>preliminară dacă menține dispoziția de trimitere în judecată ori solicită restituirea cauzei.</p>	<p>preliminară solicită autorității competente, de urgență, declasificarea sau trecerea acestora la un nivel inferior de clasificare și, după caz, acordă apărătorilor părților și ai persoanei vătămate accesul la informațiile clasificate, condiționat de deținerea autorizației de acces prevăzute de lege. Dacă aceștia nu dețin autorizația de acces prevăzută de lege, iar părțile sau, după caz, persoana vătămată nu-și desemnează un alt apărător care deține autorizația prevăzută de lege, judecătorul de cameră preliminară ia măsuri pentru desemnarea unor avocați din oficiu care dețin această autorizație.</p> <p>(¹²) După consultarea autorității competente, judecătorul de cameră preliminară, prin încheiere, poate refuza (motivat) accesul la informațiile clasificate dacă acesta ar</p>	<p>(inclusiv, de exemplu, în cazul infracțiunii de tentativă la furt calificat sau a infracțiunilor la regimul circulației).</p> <p>Or, în această materie regula ar trebui să fie cea a declasificării tuturor acestor probe.</p> <p>În măsura în care declasificarea nu este posibilă, acordarea accesului apărătorilor părților și ai persoanei vătămate la informațiile clasificate, condiționat de deținerea autorizației de acces prevăzute de lege sau desemnarea unor apărători din oficiu care să dețină asemenea autorizații, ar putea fi luată în considerare ca o opțiune în cauzele ce vizează infracțiuni de gravitate foarte ridicată. În această situație, s-ar impune reglementarea unei condiționări asemănătoare celei prevăzute de art. 103 alin. (3), potrivit căroră „<i>hotărârea de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei nu se poate întemeia în măsură determinantă pe declarațiile investigatorului, ale colaboratorilor ori ale martorilor protejați</i>”. Pot fi menținute dispozițiile referitoare la pronunțarea unei hotărâri de achitare sau încetare a procesului penal pe baza unor probe ce constituie informații clasificate ce nu au fost accesibile părților, acestea neîncalcând dispozițiile art. 6 CEDO și reprezentând o aplicație a principiului aflării adevărului.</p> <p>Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că principiile contradictorialității și egalității armelor, strâns legate între ele, sunt elemente fundamentale ale noțiunii de „proces echitabil”, în sensul art. 6 par. 1 din Convenție. Acestea necesită un „echilibru just” între părți: fiecareia trebuie să i se acorde o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o</p>
--	---	--

		<p>putea conduce la periclitarea gravă a vieții sau a drepturilor fundamentale ale unei persoane sau dacă refuzul este strict necesar pentru apărarea securității naționale ori a unui alt interes public important. În acest caz, informațiile clasificate nu pot servi la pronunțarea unei soluții de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei în cauză.”</p>	<p>poziție net dezavantajoasă față de partea sau părțile adverse [Avotiș împotriva Letoniei (MC), nr. 17502/07, pct. 119 și alte trimiteri, CEDO 2016].</p> <p>Cu toate acestea, drepturile care decurg din aceste principii nu sunt absolute. Curtea s-a pronunțat deja, în mai multe hotărâri, cu privire la cazul particular în care se acordă prioritate intereselor naționale superioare pentru a refuza unei părți o procedură pe deplin contradictorie (Mirvana Petrova, citată anterior, pct. 39-40, și Ternovskis, citată anterior, pct. 65-68). Statele contractante beneficiază de o anumită marjă de apreciere în materie. Cu toate acestea, este de competența Curții să se pronunțe în ultimă instanță cu privire la respectarea cerințelor Convenției [a se vedea, de exemplu, Tinnelly & Sons Ltd și McElduff și alții împotriva Regatului Unit, 10 iulie 1998, pct. 72, Culegere de hotărâri și decizii 1998-IV, Principele Hans-Adam II de Liechtenstein împotriva Germaniei (MC), nr. 42527/98, pct. 44, CEDO 2001-VIII, și Devenney împotriva Regatului Unit, nr. 24265/94, pct. 23, 19 martie 2002].</p> <p>În plus, Curtea a subliniat că nici dreptul la divulgarea probelor relevante nu este absolut. În materie penală, aceasta a reținut că pot exista interese concurente, precum securitatea națională, necesitatea de a proteja martori expuși riscului unor represalii sau de a păstra secrete metodele poliției de anchetare a infracțiunilor – care trebuie să fie puse în balanță cu drepturile justițiabilului. În unele cazuri, poate fi necesar ca anumite probe să nu fie prezentate apărării astfel încât să se protejeze drepturile fundamentale ale altei persoane sau să se protejeze un interes public important. Cu toate</p>
--	--	---	--

			<p>acestea, sunt permise conform art. 6 par. 1 doar măsurile de restrângere a dreptului la apărare care sunt strict necesare (a se vedea Van Mechelen și alții împotriva Țărilor de Jos, hotărârea din 23 aprilie 1997, Culegere 1997-III, pag. 712, pct. 58). Mai mult, pentru a avea garanția că inculpatul beneficiază de un proces echitabil, orice dificultăți cauzate apărării prin limitarea drepturilor acesteia trebuie să fie suficient compensate de procedura urmată de autoritățile judiciare.</p> <p>În cazul în care probele nu au fost dezvăluite părții reclamante în numele interesului public, Curtea a reținut că trebuie să examineze dacă procesul decizional a îndeplinit, pe cât posibil, cerințele procedurii contradictorii și principiului egalității armelor și dacă a fost însoțit de garanții adecvate pentru a proteja interesele persoanei în cauză (Fitt, citată anterior, pct. 46).</p> <p>În toate cauzele ce au ridicat această problemă, analiza Curții a pornit de la interesul public protejat și de la importanța urmării și tragerii la răspundere a persoanelor pentru săvârșirea respectivelor infracțiuni. Altfel spus, gravitatea faptelor a prezentat întotdeauna un element central al analizei, nefiind admise restrângeri semnificative ale dreptului la apărare în lipsa unor justificări temeinice de ordine publică.</p> <p>Cu titlu de exemplu, în Cauza Muhammad și Muhammad împotriva României (cererea nr. 80982/12), prin Hotărârea din data de 15 octombrie 2020, Marea Cameră a reiterat faptul că este pe deplin conștientă de amploarea pericolului pe care îl reprezintă terorismul pentru colectivitate și, în consecință, de importanța</p>
--	--	--	---

			<p>chestiunilor care fac obiectul luptei împotriva terorismului. De asemenea, este conștientă de dificultățile considerabile cu care se confruntă statele în această perioadă pentru a proteja populația împotriva violenței teroriste [a se vedea, printre altele, Öcalan împotriva Turciei (MC), nr. 46221/99, pct. 179, CEDO 2005-IV, A. și alții împotriva Regatului Unit (MC), nr. 3455/05, pct. 126, CEDO 2009, și A. împotriva Țărilor de Jos, nr. 4900/06, pct. 143, 20 iulie 2010]. Prin urmare, art. 1 din Protocolul nr. 7 nu trebuie aplicat într-un mod care ar antrena dificultăți excesive autorităților competente în combaterea eficientă a terorismului și a altor infracțiuni grave, astfel cum le revine obligația să o facă în temeiul art. 2, art. 3 și art. 5 par. 1 de la Convenție, de a proteja dreptul la viață și dreptul la integritate fizică a populației (aplicabil mutatis mutandis art. 6 CEDO).</p> <p>Curtea a hotărât deja, din perspectiva art. 6 din Convenție, că, chiar și în cazul în care era în discuție securitatea națională sau ordinea publică, singurele care erau legitime erau limitările drepturilor procedurale care nu aduceau atingere însăși substanței acestora (a se vedea, de exemplu, mutatis mutandis, Fayed împotriva Regatului Unit, 21 septembrie 1994, pct. 54, seria A nr. 294-B). În prezența unor limitări aduse anumitor drepturi procedurale, Curtea a considerat în mod frecvent că autoritățile naționale aveau obligația de a aplica măsuri menite să compenseze în mod adecvat efectele acestor limitări asupra situației părților interesate.</p> <p>Cu privire la obligarea părților de a-și alege apărători care dețin autorizația de acces prevăzute de lege, Curtea a reținut că o asemenea limitare poate înfrânge dreptul la</p>
--	--	--	---

			<p>apărare în substanța sa, mai ales în condițiile în care numărul acestor profesioniști este foarte redus, iar procedura de obținere a certificării ORNISS este de lungă durată, uneori incompatibilă cu procedura judiciară în cadrul căreia este necesară. Nu în ultimul rând, au fost avute în vedere și argumentele Curții Europene în cauzele <i>Lagerblom c. Suediei</i> (Hotărârea din 14 ianuarie 2003, paragraf 50 - 54) și <i>Sannino c. Italiei</i> (Hotărârea din 27 aprilie 2006, paragraf 50 – 53) potrivit cărora atunci când dispun numirea unui avocat din oficiu, instanțele trebuie să aibă într-o anumită măsură în vedere dorințele acuzatului, dar pot să treacă peste acestea când sunt suficiente temeiuri pentru a considera că această măsură este necesară pentru interesul justiției.</p> <p>Având în vedere toate principiile și standardele evocate, Comisia a reținut că restrângerea sferei apărătorilor la care pot apela părțile sau, în ultimă instanță, desemnarea unui apărător din oficiu cu certificare ORNISS, este justificată exclusiv în cauzele ce vizează infracțiuni de o gravitate foarte ridicată (de exemplu, infracțiunile contra siguranței naționale și de terorism), infracțiuni în privința cărora există un interes public deosebit în tragerea la răspundere a persoanelor responsabile. Aplicabilitatea generală propusă prin proiectul transmis creează premisele restrângerii dreptului la un proces echitabil al inculpatului în cauze în care nu există un interes public excepțional, fiind așadar create premisele unor condamnări ulterioare de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului.</p> <p>În final, comisia de specialitate din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii a reținut că locul reglementării</p>
--	--	--	--

			<p>care vizează folosirea în procesul penal a probelor ce constituie informații clasificate nu este în cuprinsul textelor care vizează etapa camerei preliminare sau a judecării, ci la art. 103 – Aprecierea probelor, întrucât dispozițiile ar trebui să fie aplicabile și în faza de urmărire penală.</p>
33.	<p>Art. 346 – Soluțiile (1) Dacă nu s-au formulat cereri și excepții în termenele prevăzute la art. 344 alin. (2) și (3) și nici nu a ridicat din oficiu excepții, la expirarea acestor termene, judecătorul de cameră preliminară constată legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și dispune începerea judecării. Judecătorul de cameră preliminară se pronunță în camera de consiliu, fără citarea părților și a persoanei vătămate și fără participarea procurorului, prin încheiere, care se comunică de îndată acestora.</p> <p>.....</p> <p>(3) Judecătorul de cameră preliminară restituie cauza la parchet dacă: a) rechizitoriul este neregularitar întocmit, iar neregularitatea nu a fost remediată de procuror în termenul</p>	<p>La articolul 346, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins: „(1) Dacă nu s-au formulat cereri și excepții și nici nu a ridicat din oficiu excepții, judecătorul de cameră preliminară, prin încheiere pronunțată în camera de consiliu, constată legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și dispune începerea judecării.”</p> <p>La articolul 346 alineatul (3), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins: „a) rechizitoriul este emis de un procuror necompetent după materie sau calitatea persoanei ori este neregularitar întocmit, iar</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere negativ, apreciind că nu se impune asigurarea oralității și a contradictorialității în faza de cameră preliminară și în ipoteza în care nu se formulează cereri și excepții, neexistând un standard de protecție în acest sens în jurisprudența Curții Constituționale. Mai mult, o asemenea reglementare este de natură a afecta celeritatea procesului penal.</p> <p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere negativ cu privire la această propunere, apreciind că este oportună reglementarea următorului motiv de restituire a cauzei la procuror: „a¹) s-a constatat nulitatea absolută a urmăririi penale în condițiile art. 281 alin. (1) lit. b¹); Modificarea propusă este consecința firească a reglementării posibilității judecătorului de cameră</p>

<p>prevăzut la art. 345 alin. (3), dacă neregularitatea atrage imposibilitatea stabilirii obiectului sau limitelor judecătii;</p> <p>b) a exclus toate probele administrate în cursul urmăririi penale;</p> <p>c) procurorul solicită restituirea cauzei, în condițiile art. 345 alin. (3), ori nu răspunde în termenul prevăzut de aceleași dispoziții.</p>	<p>neregularitatea nu a fost remediată de procuror în termenul prevăzut la art. 345 alin. (3), dacă neregularitatea atrage imposibilitatea stabilirii obiectului sau limitelor judecătii;"</p>	<p>preliminară de a constata nulitatea urmăririi penale ca urmare a nerespectării dispozițiilor privind competența materială sau după calitatea persoanei a organului de urmărire penală.</p> <p>De lege lata, în lipsa reglementării acestui caz distinct de restituire a cauzei la parchet, judecătorul de cameră preliminară ar putea dispune restituirea pentru nerespectarea competenței materiale sau după calitatea persoanei în temeiul art. 346 alin. 3 lit. a) din Codul de procedură penală.</p> <p>Se observă însă că textul de lege nu acoperă întocmai ipoteza vizată, sancționabilă cu nulitatea absolută; de altfel, nici textul propus în prezenta propunere legislativă nu acoperă în mod complet situațiile care pot să apară.</p> <p>Astfel, se poate imagina ipoteza în care cea mai mare parte din activitatea de urmărire penală (incluzând spre exemplu efectuarea în continuare a urmăririi penale față de suspect și punerea în mișcare a acțiunii penale) a fost efectuată de un parchet necompetent material, însă întocmirea rechizitoriului și trimiterea în judecată au fost realizate de parchetul competent material, fără ca acesta, ulterior preluării dosarului ca urmare a declinării, să fi remediat deficiențele cauzate ca urmare a nerespectării competenței materiale. Se observă astfel cu evidență faptul că textul de lege din propunerea legislativă nu acoperă ipoteza anterior prezentată.</p> <p>Art. 346 alin. (3) lit. a) ar trebui să se mențină în forma sa existentă de lege lata, nemaifiind necesară modificarea propusă, având în vedere că textul anterior expus, apreciat ca fiind preferabil, prin introducerea lit. a¹), acoperă în integralitate situația avută în vedere.</p>
--	--	---

34.	<p>Art. 348 - Măsurile preventive în procedura de cameră preliminară</p> <p>(1) Judecătorul de cameră preliminară se pronunță, la cerere sau din oficiu, cu privire la luarea, menținerea, înlocuirea, revocarea sau încetarea de drept a măsurilor preventive.</p> <p>(2) În cauzele în care față de inculpat s-a dispus o măsură preventivă, judecătorul de cameră preliminară de la instanța sesizată cu rechizoriu sau, după caz, judecătorul de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară ori completul competent de la Înalta Curte de Casație și Justiție, investit cu soluționarea contestației, verifică legalitatea și temeinicia măsurii preventive, procedând potrivit dispozițiilor art. 207.</p>	<p>Articolul 348 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„Art. 348. Măsurile preventive în procedura de cameră preliminară</p> <p>În procedura de cameră preliminară, asupra măsurilor preventive se pronunță judecătorul de cameră preliminară de la instanța sesizată cu rechizoriu.”</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.</p>
35.	<p>Art. 352 - Publicitatea ședinței de judecată</p> <p>(11) În cazul în care informațiile clasificate sunt esențiale pentru soluționarea cauzei, instanța solicită, de urgență, după caz, declasificarea totală, declasificarea parțială sau trecerea într-un alt grad de clasificare ori permiterea accesului la cele clasificate de către apărătorul inculpatului.</p>	<p>La articolul 352, alineatele (11) și (12) se abrogă.</p>	<p>Referitor la această propunere, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a reiterat argumentele prezentate mai sus, la nr. crt. 32, în legătură cu folosirea informațiilor clasificate ca probe în procesul penal.</p>

	<p>(12) Dacă autoritatea emitentă nu permite apărătorului inculpatului accesul la informațiile clasificate, acestea nu pot servi la pronunțarea unei soluții de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei în cauză.</p>		
36.	<p>Art. 374 - Aducerea la cunoștință a învinuirii, lămuriri și cereri</p> <p>(1) La primul termen la care procedura de citare este legal îndeplinită și cauza se află în stare de judecată, președintele dispune ca greșierul să dea citire actului prin care s-a dispus trimiterea în judecată ori, după caz, a celui prin care s-a dispus începerea judecării sau să facă o prezentare succintă a acestuia.</p> <p>(2) Președintele explică inculpatului în ce constă învinuirea ce i se aduce, îl înștiințează pe inculpat cu privire la dreptul de a nu face nicio declarație, atrăgându-i atenția că ceea ce declară poate fi folosit și împotriva sa, precum și cu privire la dreptul de a pune întrebări coinculpaților, persoanei vătămate, celorlalte părți, martorilor, experților și de a da explicații în tot cursul cercetării judecătorești, când socotește că este necesar.</p>	<p>La articolul 374, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) Președintele pune în vedere persoanei vătămate că se poate constitui parte civilă împotriva inculpatului până la începerea cercetării judecătorești.”</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.</p>

<p>(3) Președintele încunoștințează partea civilă, partea responsabilă civilmente și persoana vătămată cu privire la probele administrate în faza urmăririi penale care au fost excluse și care nu vor fi avute în vedere la soluționarea cauzei și pune în vedere persoanei vătămate că se poate constitui parte civilă până la începerea cercetării judecătorești.</p> <p>(4) În cazurile în care acțiunea penală nu vizează o infracțiune care se pedepsește cu detențiune pe viață, președintele pune în vedere inculpatului că poate solicita ca judecata să aibă loc numai pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale și a înscrisurilor prezentate de părți și de persoana vătămată, dacă recunoaște în totalitate faptele reținute în sarcina sa, aducându-i la cunoștință dispozițiile art. 396 alin. (10).</p> <p>(5) Președintele întrebă procurorul, părțile și persoana vătămată dacă propun administrarea de probe.</p> <p>(6) În cazul în care se propun probe, trebuie să se arate faptele și împrejurările ce urmează a fi dovedite, mijloacele prin care pot fi administrate aceste probe, locul unde se află aceste</p>	<p>La articolul 374, după alineatul (10) se introduc două noi alineate, alin. (11) și (12), cu următorul cuprins:</p> <p>„(11) Dacă urmează a fi administrate probe ce constituie informații clasificate, instanța solicită autorității competente, de urgență, declasificarea sau trecerea acestora la un nivel inferior de clasificare și, după caz, acordă apărătorilor părților și ai persoanei vătămate accesul la informațiile clasificate, condiționat de deținerea autorizației de acces prevăzute de lege. Dacă aceștia nu dețin autorizația de acces prevăzută de lege, iar părțile sau, după caz, persoana vătămată nu-și desemnează un alt apărător</p>	<p>Referitor la această propunere, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a reiterat argumentele prezentate mai sus, la nr. crt. 32, în legătură cu folosirea informațiilor clasificate ca probe în procesul penal.</p>
--	---	--

	<p>mijloace, iar în ceea ce privește martorii și experții, identitatea și adresa acestora.</p> <p>(7) Probele administrate în cursul urmăririi penale și necontestate de către părți sau de către persoana vătămată nu se readministrează în cursul cercetării judecătorești. Acestea sunt puse în dezbateră contradictorie a părților, a persoanei vătămate și a procurorului și sunt avute în vedere de instanță la deliberare.</p> <p>(8) Probele prevăzute la alin. (7) pot fi administrate din oficiu de către instanță, dacă apreciază că este necesar pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei.</p> <p>(9) Procurorul, persoana vătămată și părțile pot cere administrarea de probe noi și în cursul cercetării judecătorești.</p> <p>(10) Instanța poate dispune din oficiu administrarea de probe necesare pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei.</p>	<p>care deține autorizația prevăzută de lege, judecătorul de cameră preliminară ia măsuri pentru desemnarea unor avocați din oficiu care dețin această autorizație.</p> <p>(12) După consultarea autorității competente, instanța, prin încheiere, poate refuza (motivat) accesul la informațiile clasificate dacă acesta ar putea conduce la periclitarea gravă a vieții sau a drepturilor fundamentale ale unei persoane sau dacă refuzul este strict necesar pentru apărarea securității naționale ori a unui alt interes public important. În acest caz, informațiile clasificate nu pot servi la pronunțarea unei soluții de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei în cauză.”</p>	
37.	Art. 375 - Procedura în cazul recunoașterii învinuirii	La articolul 375, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:	Referitor la această propunere, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a reiterat argumentele

	<p>(1) Dacă inculpatul solicită ca judecata să aibă loc în condițiile prevăzute la art. 374 alin. (4), instanța procedează la ascultarea acestuia, după care, luând concluziile procurorului și ale celorlalte părți, se pronunță asupra cererii.</p> <p>(1¹) Inculpatul poate recunoaște faptele și solicita judecarea cauzei în condițiile prevăzute la art. 374 alin. (4) și prin înscris autentic.</p> <p>(1²) În cazurile prevăzute la alin. (1) și (1¹), dacă inculpatul este minor, este necesară și încuviințarea reprezentantului său legal.</p> <p>(2) Dacă admite cererea, instanța întreabă părțile și persoana vătămată dacă propun administrarea de probe cu înscrisuri.</p> <p>(3) Dacă respinge cererea, instanța procedează potrivit art. 374 alin. (5) - (10).</p>	<p>„(3) Dacă respinge cererea, instanța procedează potrivit art. 374 alin. (5)-(12).”</p>	<p>prezentate mai sus, la nr. crt. 32, în legătură cu folosirea informațiilor clasificate ca probe în procesul penal.</p>
38.	<p>Art. 377 - Cercetarea judecătorească în cazul recunoașterii învinuirii</p> <p>(4) Dacă instanța constată, din oficiu, la cererea procurorului sau a părților, că încadrarea juridică dată faptei prin actul de sesizare trebuie schimbată, este obligată să pună în discuție noua încadrare și să atragă atenția inculpatului că are dreptul să ceară lăsarea cauzei mai la urmă. Dispozițiile</p>	<p>La articolul 377, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(4) Dacă instanța constată, din oficiu, la cererea procurorului sau a părților, că încadrarea juridică dată faptei prin actul de sesizare trebuie schimbată, este obligată să pună în discuție</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.</p>

	<p>art. 386 alin. (2) se aplică în mod corespunzător.</p> <p>(5) Dacă pentru stabilirea încadrării juridice, precum și dacă, după schimbarea încadrării juridice, este necesară administrarea altor probe, instanța, luând concluziile procurorului și ale părților, dispune efectuarea cercetării judecătorești, dispozițiile art. 374 alin. (5) - (10) aplicându-se în mod corespunzător.</p>	<p>noua încadrare, dispozițiile art. 386 aplicându-se în mod corespunzător.”</p> <p>La articolul 377, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(5) Dacă pentru stabilirea încadrării juridice, precum și dacă, după schimbarea încadrării juridice, este necesară administrarea altor probe, instanța, luând concluziile procurorului și ale părților, dispune efectuarea cercetării judecătorești, dispozițiile art. 374 alin. (5)-(12) aplicându-se în mod corespunzător.”</p>	<p>Referitor la această propunere, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a reiterat argumentele prezentate mai sus, la nr. crt. 32, în legătură cu folosirea informațiilor clasificate ca probe în procesul penal.</p>
39.	<p>Art. 386 - Schimbarea încadrării juridice</p> <p>(1) Dacă în cursul judecății se consideră că încadrarea juridică dată faptei prin actul de sesizare urmează a fi schimbată, instanța este obligată să pună în discuție noua încadrare și să atragă atenția inculpatului că are dreptul să ceară lăsarea cauzei mai la urmă sau amânarea judecății, pentru a-și pregăti apărarea.</p>	<p>La articolul 386, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Dacă în cursul judecății se consideră că încadrarea juridică dată faptei prin actul de sesizare urmează a fi schimbată, instanța este obligată să pună în discuție noua încadrare și să atragă atenția inculpatului că are dreptul să ceară lăsarea</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere, cu observația că ar fi necesară analizarea situației în care problema schimbării încadrării juridice se ridică în calea de atac, constituind motiv de apel. Decizia Curții Constituționale nr. 250/2019 nu a avut în vedere doar stadiul procesual de fond, la par. 47 reținând-se că <i>„practica instanțelor de judecată, inclusiv practica Înaltei Curți de Casație și Justiție, este în sensul schimbării încadrării juridice date faptei prin actul de sesizare la finalul procesului, prin sentință sau decizie, în funcție de stadiul procesual, cu încălcarea atât a</i></p>

		cauzei mai la urmă sau amânarea judecății, pentru a-și pregăti apărarea. Dacă dispune schimbarea încadrării juridice, instanța pune în vedere inculpatului ca are dreptul să ceară lăsarea cauzei mai la urmă sau amânarea judecății pentru pregătirea apărării față de noua încadrare.”	<p>dispozițiilor art. 21 alin. (3) și art. 24 alin. (1) din <i>Legea fundamentală, cât și a prevederilor art. 6 paragraful 1 și 3 lit. a) din Convenția pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale.”</i></p> <p>În consecință, Comisia a propus introducerea unui nou articol, art. 420¹, după cum urmează:</p> <p>„Art. 420¹. Schimbarea încadrării juridice în apel</p> <p>(1) <i>În cazul în care dispune schimbarea încadrării juridice, instanța de apel se pronunță prin încheiere, dispozițiile art. 386 fiind aplicabile în mod corespunzător.</i></p> <p>(2) <i>Schimbarea încadrării juridice nu atrage incompatibilitatea judecătorilor, chiar dacă a constituit motiv de apel.”</i></p>
40.	<p>Art. 421 - Soluțiile la judecata în apel</p> <p>(1) Instanța, judecând apelul, pronunță una dintre următoarele soluții:</p> <p>1. respinge apelul, menținând hotărârea atacată:</p> <p>a) dacă apelul este tardiv sau inadmisibil;</p> <p>b) dacă apelul este nefondat;</p> <p>2. admite apelul și:</p> <p>a) desființează sentința primei instanțe și pronunță o nouă hotărâre, procedând potrivit regulilor referitoare la soluționarea acțiunii penale și a acțiunii civile la judecata în fond. Instanța de apel readministrează declarațiile pe care prima instanță și-a întemeiat soluția de achitare, dispozițiile art. 374 alin. (7)-(10) și ale</p>	<p>La articolul 421 alineatul (1) punctul 2, litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„a) desființează sentința primei instanțe și pronunță o nouă hotărâre, procedând potrivit regulilor referitoare la soluționarea acțiunii penale și a acțiunii civile la judecata în fond. Instanța de apel readministrează declarațiile pe care prima instanță și-a întemeiat soluția de achitare, dispozițiile art. 374 alin. (7)-(12) și ale art. 383 alin. (3) și</p>	<p>Referitor la această propunere, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a reiterat argumentele prezentate mai sus, la nr. crt. 32, în legătură cu folosirea informațiilor clasificate ca probe în procesul penal.</p>

	<p>art. 383 alin. (3) și (4) aplicându-se în mod corespunzător;</p> <p>b) desființează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost desființată pentru motivul că judecarea cauzei la acea instanță a avut loc în lipsa unei părți nelegal citate sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate, invocată de acea parte. Rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost desființată se dispune și atunci când instanța nu s-a pronunțat asupra unei fapte reținute în sarcina inculpatului prin actul de sesizare sau asupra acțiunii civile ori când există vreunul dintre cazurile de nulitate absolută, cu excepția cazului de necompetență, când se dispune rejudecarea de către instanța competentă.</p> <p>(2) Dispozițiile art. 406 alin. (1), (2) și (5) sunt aplicabile.</p>	<p>(4) aplicându-se în mod corespunzător;"</p>	
41.	<p>Art. 434 - Hotărârile supuse recursului în casație</p> <p>(2) Nu pot fi atacate cu recurs în casație:</p> <p>a) hotărârile de respingere ca inadmisibilă a cererii de revizuire;</p>		

	<p>b) hotărârile de respingere a cererii de redeschidere a procesului penal în cazul judecării în lipsă;</p> <p>c) hotărârile pronunțate în materia executării pedepselor;</p> <p>d) hotărârile pronunțate în materia reabilitării;</p> <p>e) soluțiile pronunțate cu privire la infracțiuni pentru care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate;</p> <p>f) soluțiile pronunțate ca urmare a aplicării procedurii privind recunoașterea învinuirii;</p> <p>g) hotărârile pronunțate ca urmare a admiterii acordului de recunoaștere a vinovăției.</p>	<p>La articolul 434 alineatul (2), literele f) și g) se abrogă.</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere, cu observația că este necesară și abrogarea dispoziției de la lit. e), care a fost declarată neconstituțională prin Decizia Curții Constituționale nr. 208/2022.</p>
42.	<p>Art. 453 - Cazurile de revizuire</p> <p>(1) Revizuirea hotărârilor judecătorești definitive, cu privire la latura penală, poate fi cerută când:</p> <p>a) s-au descoperit fapte sau împrejurări ce nu au fost cunoscute la soluționarea cauzei și care dovedesc netemeinicia hotărârii pronunțate în cauză;</p> <p>b) hotărârea a cărei revizuire se cere s-a întemeiat pe declarația unui martor, opinia unui expert sau pe situațiile învederate de un interpret, care a săvârșit infracțiunea de mărturie mincinoasă în cauza a cărei revizuire se</p>		

<p>cere, influențând astfel soluția pronunțată;</p> <p>c) un înscris care a servit ca temei al hotărârii a cărei revizuire se cere a fost declarat fals în cursul judecătii sau după pronunțarea hotărârii, împrejurare care a influențat soluția pronunțată în cauză;</p> <p>d) un membru al completului de judecată, procurorul ori persoana care a efectuat acte de urmărire penală a comis o infracțiune în legătură cu cauza a cărei revizuire se cere, împrejurare care a influențat soluția pronunțată în cauză;</p> <p>e) când două sau mai multe hotărâri judecătorești definitive nu se pot concilia;</p> <p>f) hotărârea s-a întemeiat pe o prevedere legală care, după ce hotărârea a devenit definitivă, a fost declarată neconstituțională ca urmare a admiterii unei excepții de neconstituționalitate ridicate în acea cauză, în situația în care consecințele încălcării dispoziției constituționale continuă să se producă și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.</p> <p>(2) Revizuirea hotărârilor judecătorești penale definitive, exclusiv cu privire la</p>		
---	--	--

	<p>latura civilă, poate fi cerută numai în fața instanței civile, potrivit Codului de procedură civilă.</p> <p>(3) Cazurile prevăzute la alin. (1) lit. a) și f) pot fi invocate ca motive de revizuire numai în favoarea persoanei condamnate sau a celei față de care s-a dispus renunțarea la aplicarea pedepsei ori amânarea aplicării pedepsei.</p> <p>(4) Cazul prevăzut la alin. (1) lit. a) constituie motiv de revizuire dacă pe baza faptelor sau împrejurărilor noi se poate dovedi netemeinicia hotărârii de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei, de amânare a aplicării pedepsei ori de încetare a procesului penal, iar cazurile prevăzute la alin. (1) lit. b) - d) și f) constituie motive de revizuire dacă au dus la pronunțarea unei hotărâri nelegale sau netemeinice.</p> <p>(5) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. e), toate hotărârile care nu se pot concilia sunt supuse revizuirii.</p>	<p>La articolul 453, alineatele (3) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) Cazul prevăzut la alin. (1) lit. f) poate fi invocat ca motiv de revizuire numai în favoarea persoanei condamnate sau a celei față de care s-a dispus renunțarea la aplicarea pedepsei ori amânarea aplicării pedepsei.</p> <p>(4) Cazul prevăzut la alin. (1) lit. a) constituie motiv de revizuire dacă pe baza faptelor sau împrejurărilor noi se poate dovedi netemeinicia hotărârii de achitare, condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei, de amânare a aplicării pedepsei ori de încetare a procesului penal, iar cazurile prevăzute la alin. (1) lit. b) - d) și f) constituie motive de revizuire dacă au dus la pronunțarea unei hotărâri nelegale sau netemeinice.”</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la aceste propuneri.</p>
--	--	---	--

43.	<p>Art. 457 - Termenul de introducere a cererii</p> <p>(2) Cererea de revizuire în defavoarea condamnatului, a celui achitat sau a celui față de care s-a încetat procesul penal se poate face în termen de 3 luni, care curge:</p> <p>a) în cazurile prevăzute la art. 453 alin. (1) lit. b) - d), când nu sunt constatate prin hotărâre definitivă, de la data când faptele sau împrejurările au fost cunoscute de persoana care face cererea sau de la data când aceasta a luat cunoștință de împrejurările pentru care constatarea infracțiunii nu se poate face printr-o hotărâre penală, dar nu mai târziu de 3 ani de la data producerii acestora;</p> <p>b) în cazurile prevăzute la art. 453 alin. (1) lit. b) - d), dacă sunt constatate prin hotărâre definitivă, de la data când hotărârea a fost cunoscută de persoana care face cererea, dar nu mai târziu de un an de la data rămânerii definitive a hotărârii penale;</p> <p>c) în cazul prevăzut la art. 453 alin. (1) lit. e), de la data când hotărârile ce nu se conciliază au fost cunoscute de persoana care face cererea.</p>	<p>La articolul 457, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Cererea de revizuire în defavoarea condamnatului, a celui achitat sau a celui față de care s-a încetat procesul penal se poate face în termen de 3 luni, care curge:</p> <p>a) în cazurile prevăzute la art. 453 alin. (1) lit. a) - d), când nu sunt constatate prin hotărâre definitivă, de la data când faptele sau împrejurările au fost cunoscute de persoana care face cererea sau de la data când aceasta a luat cunoștință de împrejurările pentru care constatarea infracțiunii nu se poate face printr-o hotărâre penală, dar nu mai târziu de 3 ani de la data producerii acestora;</p> <p>b) în cazurile prevăzute la art. 453 alin. (1) lit. a) - d), dacă sunt constatate prin hotărâre definitivă, de la data când hotărârea a fost cunoscută de persoana care face cererea, dar nu mai târziu de</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.</p>
-----	---	--	---

		un an de la data rămânerii definitive a hotărârii penale; c) în cazul prevăzut la art. 453 alin. (1) lit. e), de la data când hotărârile ce nu se conciliază au fost cunoscute de persoana care face cererea”.	
44.	<p>Art. 469 - Judecarea cererii de redeschidere a procesului</p> <p>(3) Dacă instanța constată îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1), dispune prin încheiere admiterea cererii de redeschidere a procesului penal.</p> <p>(7) Admiterea cererii de redeschidere a procesului penal atrage desființarea de drept a hotărârii pronunțate în lipsa persoanei condamnate.</p>	<p>La articolul 469, alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(7) Admiterea cererii de redeschidere a procesului penal atrage desființarea de drept a hotărârii sau, după caz, a hotărârilor pronunțate în lipsa persoanei condamnate. Judecata se reia din faza procesuală desfășurată în lipsa persoanei condamnate.”</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere, cu observația că o variantă preferabilă de reglementare a momentului de la care se reia cauza ar putea fi: <i>„Cauza se reia din faza camerei preliminare.”</i>. Comisia a reținut că formularea din propunerea legislativă acreditează ideea posibilității reluării exclusiv a fazei judecătii.</p> <p>De asemenea, s-a apreciat necesară reglementarea unei căi separate de atac care să aibă ca obiect încheierea prin care s-a admis cererea de redeschidere a procesului penal, oferindu-se astfel posibilitatea persoanelor interesate de a contesta, anterior reluării a două faze integrale ale procesului penal, legalitatea și temeinicia încheierii de redeschidere.</p>
45.	<p>Art. 505 - Persoanele chemate la organul de urmărire penală</p> <p>(1) Când suspectul ori inculpatul este un minor care nu a împlinit 16 ani, la orice ascultare sau confruntare a minorului, organul de urmărire penală citează părinții acestuia ori, după caz, pe tutore, curator sau persoana în</p>	<p>La articolul 505, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Când suspectul ori inculpatul este minor, la orice ascultare sau confruntare a acestuia organul de urmărire penală îi</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la aceste propuneri.</p>

	<p>îngrijirea ori supravegherea căreia se află temporar minorul, precum și direcția generală de asistență socială și protecție a copilului din localitatea unde se desfășoară audierea.</p> <p>.....</p> <p>(2) Când suspectul sau inculpatul este un minor care a împlinit 16 ani, citarea persoanelor prevăzute la alin. (1) se dispune numai dacă organul de urmărire penală consideră necesar.</p>	<p>citează părinții ori, după caz, pe tutore, curator sau persoana în îngrijirea ori supravegherea căreia se află temporar minorul, precum și direcția generală de asistență socială și protecție a copilului din localitatea unde se desfășoară audierea.”</p> <p>La articolul 505, alineatul (2) se abrogă.</p>	
46.	<p>Art. 539 - Dreptul la repararea pagubei în cazul privării nelegale de libertate</p> <p>(1) Are dreptul la repararea pagubei și persoana care, în cursul procesului penal, a fost privată nelegal de libertate.</p> <p>(2) Privarea nelegală de libertate trebuie să fie stabilită, după caz, prin ordonanță a procurorului, prin încheierea definitivă a judecătorului de drepturi și libertăți sau a judecătorului de cameră preliminară, precum și prin încheierea definitivă sau hotărârea definitivă a instanței de judecată investită cu judecarea cauzei.</p>	<p>Articolul 539 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„Art. 539. Dreptul la repararea pagubei în cazul privării nelegale sau injuste de libertate</p> <p>(1) Are dreptul la repararea pagubei și persoana față de care, în cursul procesului penal, s-a dispus o măsură preventivă privativă de libertate, dacă:</p> <p>a) măsura a fost constatată ca nelegală;</p> <p>b) pentru infracțiunea care a justificat luarea măsurii s-a dispus în temeiul art. 16 alin. (1) lit. a) - d) clasarea sau achitarea, cu excepția cazului</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la o această propunere, cu observația că este necesar a se sublinia caracterul obiectiv al răspunderii statului în cazul privării de libertate injuste, spre deosebire de situația privării de libertate nelegale, care implică o constatare în acest sens. Prin urmare, Comisia a propus ca reglementarea să fie formulată astfel:</p> <p>„Art. 539 - Dreptul la repararea pagubei în cazul privării nelegale sau injuste de libertate</p> <p>(1) Are dreptul la repararea pagubei și persoana care, în cursul procesului penal, a fost privată nelegal de libertate.</p> <p>(2) Privarea nelegală de libertate trebuie să fie stabilită, după caz, prin ordonanță a procurorului, prin încheierea definitivă a judecătorului de drepturi și libertăți sau a judecătorului de cameră preliminară, precum și prin încheierea definitivă sau hotărârea definitivă a instanței de judecată investită cu judecarea cauzei.</p>

		<p>în care soluția s-a dispus ca urmare a dezincriminării faptei săvârșite.</p> <p>(2) Situațiile prevăzute la alin. (1) se dovedesc prin ordonanța procurorului de revocare a măsurii reținerii ori de clasare, prin încheierea definitivă a judecătorului de drepturi și libertăți, a judecătorului de cameră preliminară ori a instanței de judecată, de revocare a măsurii preventive privative de libertate ori prin care s-a constatat încetarea de drept a acesteia, sau, după caz, prin hotărârea definitivă de achitare.</p> <p>(3) În situația prevăzută la alin. (1) lit. b) persoana nu este îndreptățită să ceară repararea de către stat a pagubei suferite dacă, prin declarații mincinoase ori în orice alt fel, au determinat luarea măsurii preventive privative de libertate, în afara cazurilor în care a fost obligată să procedeze astfel.”</p>	<p>(3) Are dreptul la repararea pagubei și persoana față de care, în cursul procesului penal, s-a dispus o măsură preventivă privativă de libertate, dacă pentru infracțiunea care a justificat luarea măsurii s-a dispus în temeiul art. 16 alin. (1) lit. a) – d) clasarea sau achitarea, cu excepția cazului în care soluția s-a dispus ca urmare a dezincriminării faptei săvârșite.</p> <p>(4) Situațiile prevăzute la alin. (3) se dovedesc prin ordonanța procurorului de clasare sau, după caz, prin hotărârea definitivă de achitare.</p> <p>(5) În situația prevăzută la alin. (3) persoana nu este îndreptățită să ceară repararea de către stat a pagubei suferite dacă, prin declarații mincinoase ori în orice alt fel, a determinat luarea măsurii preventive privative de libertate, în afara cazurilor în care a fost obligată să procedeze astfel.”</p>
--	--	---	---

47.		<p>După articolul 539 se introduce un nou articol, art. 539¹, cu următorul cuprins:</p> <p>„Art. 539¹ Dreptul la repararea pagubei în cazul măsurilor de supraveghere tehnică dispuse nelegal</p> <p>(1) Persoana față de care s-a dispus, confirmat, prelungit ori, după caz, s-a pus în executare în mod nelegal o măsură de supraveghere tehnică are dreptul la despăgubiri pentru prejudiciul produs prin această măsură.</p> <p>(2) Caracterul nelegal al măsurii de supraveghere tehnică se stabilește prin încheierea prevăzută la art. 145¹ alin. (8) lit. b) sau, după caz, prin încheierea definitivă a judecătorului de cameră preliminară pronunțată în temeiul art. 341 alin. (7) pct. 2 sau al art. 345 alin. (2).”</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere, cu observația că este necesar a fi avute în vedere aspectele expuse în legătură cu verificarea legalității măsurilor de supraveghere tehnică, reglementarea propusă de Consiliul Superior al Magistraturii fiind diferită în sensul că se prevede posibilitatea contestării și a temeiniciei și proporționalității măsurii de supraveghere tehnică.</p>
48.	<p>Art. 540 - Felul și întinderea reparației</p> <p>(1) La stabilirea întinderii reparației se ține seama de durata privării nelegale de libertate, precum și de consecințele produse asupra persoanei, asupra</p>	<p>La articolul 540, alineatele (1)-(3) se modifică și vor avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) La stabilirea întinderii reparației se ține seama de</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.</p>

	<p>familiei celui privat de libertate ori asupra celui aflat în situația prevăzută la art. 538.</p> <p>(2) Reparația constă în plata unei sume de bani sau în constituirea unei rente viagere ori în obligația ca, pe cheltuiala statului, cel reținut sau arestat nelegal să fie încredințat unui institut de asistență socială și medicală.</p> <p>(3) La alegerea felului reparației și la întinderea acesteia se va ține seama de situația celui îndreptățit la repararea pagubei și de natura daunei produse.</p>	<p>durata privării nelegale sau injuste de libertate, precum și de consecințele produse asupra persoanei, asupra familiei celui privat de libertate ori asupra celui aflat în situația prevăzută la art. 538, iar în cazul celui aflat în situația prevăzută la art. 539¹ alin. (1), de durata, precum și de consecințele măsurii asupra persoanei și asupra vieții intime, familiale și private a acesteia.</p> <p>(2) În cazurile prevăzute la art. 538 și 539 reparația constă în plata unei sume de bani sau în constituirea unei rente viagere ori în obligația ca, pe cheltuiala statului, cel reținut sau arestat nelegal să fie încredințat unui institut de asistență socială și medicală. În cazul prevăzut la art. 539¹ alin. (1) reparația constă în plata unei sume de bani.</p> <p>(3) La alegerea felului reparației și la stabilirea</p>	
--	--	--	--

		<p>întinderii acesteia se va ține seama de situația celui îndreptățit la repararea pagubei și de natura daunei produse.”</p>	
49.	<p>Art. 541 - Acțiunea pentru repararea pagubei (1) Acțiunea pentru repararea pagubei poate fi pornită de persoana îndreptățită, potrivit art. 538 și 539, iar după moartea acesteia poate fi continuată sau pornită de către persoanele care se aflau în întreținerea sa la data decesului. (2) Acțiunea poate fi introdusă în termen de 6 luni de la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată, precum și a ordonanței sau încheierilor organelor judiciare, prin care s-a constatat eroarea judiciară, respectiv privarea nelegală de libertate.</p>	<p>La articolul 541, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins: „(1) Acțiunea pentru repararea pagubei poate fi pornită de persoana îndreptățită, potrivit art. 538-539¹, iar după moartea acesteia poate fi continuată sau pornită de către persoanele care se aflau în întreținerea sa la data decesului. (2) Acțiunea poate fi introdusă în termen de 6 luni de la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată, a ordonanței sau, după caz, a încheierilor organelor judiciare prin care s-a constatat eroarea judiciară, privarea nelegală sau injustă de libertate, respectiv caracterul nelegal al măsurii de supraveghere tehnică.”</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere, cu observația că este necesar a fi avute în vedere aspectele expuse în legătură cu verificarea legalității măsurilor de supraveghere tehnică, reglementarea propusă de Consiliul Superior al Magistraturii fiind diferită în sensul că se prevede posibilitatea contestării și a temeiniciei și proporționalității măsurii de supraveghere tehnică.</p>

50.	<p>Art. 542 - Acțiunea în regres</p> <p>(1) În cazul în care repararea pagubei a fost acordată potrivit art. 541, precum și în situația în care statul român a fost condamnat de către o instanță internațională pentru vreunul dintre cazurile prevăzute la art. 538 și 539, acțiunea în regres pentru recuperarea sumei achitate poate fi îndreptată împotriva persoanei care, cu rea-credință sau din culpă gravă, a provocat situația generatoare de daune sau împotriva instituției la care aceasta este asigurată pentru despăgubiri în caz de prejudicii provocate în exercițiul profesiei.</p> <p>(2) Statul trebuie să dovedească în cadrul acțiunii în regres, prin ordonanța procurorului sau hotărâre penală definitivă, că cel asigurat în condițiile alin. (1) a produs cu rea-credință sau din culpă gravă profesională eroarea judiciară sau privarea nelegală de libertate cauzatoare de prejudicii.</p>	<p>Articolul 542 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„Art. 542. Acțiunea în regres</p> <p>(1) În cazul în care repararea pagubei a fost acordată potrivit art. 541, pentru vreunul dintre cazurile prevăzute la art. 538 și art. 539 alin. (1) lit. a), precum și în situația în care statul român a fost condamnat de către o instanță internațională pentru vreunul dintre aceste cazuri, acțiunea în regres pentru recuperarea sumei achitate poate fi îndreptată împotriva persoanei care, cu rea-credință sau din culpă gravă, a provocat situația generatoare de daune sau împotriva instituției la care aceasta este asigurată pentru despăgubiri în caz de prejudicii provocate în exercițiul profesiei.</p> <p>(2) Statul trebuie să dovedească în cadrul acțiunii în regres, prin ordonanța procurorului sau hotărâre penală definitivă, că cel</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a reținut că reglementarea propusă la alin. (1) nu se corelează cu cea propusă la alin. (2).</p> <p>Astfel, deși la alin. (1) se prevede posibilitatea exercitării acțiunii în regres doar pentru situațiile prevăzute la art. 538 și art. 539 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, fără a fi menționată și ipoteza pe care propunerea legislativă o introduce la art. 539¹ (în cazul măsurilor de supraveghere tehnică dispuse nelegal), la alin. (2) se statuează că în cadrul acțiunii în regres statul trebuie să dovedească faptul că „cel asigurat (...) a dispus, confirmat, prelungit sau a pus în executare în mod nelegal măsura de supraveghere tehnică.”</p> <p>Pe de altă parte, s-a semnalat necesitatea corelării cu forma propusă de Consiliu pentru art. 539.</p>
-----	--	--	--

		asigurat în condițiile alin. (1), cu rea credință sau din culpă gravă profesională, a produs eroarea judiciară sau privarea nelegală de libertate cauzatoare de prejudicii ori, după caz, a dispus, confirmat, prelungit sau a pus în executare în mod nelegal măsura de supraveghere tehnică.”	
51.	<p>Art. 589 - Cazurile de amânare</p> <p>(1) Executarea pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață poate fi amânată în următoarele cazuri:</p> <p>a) când se constată, pe baza unei expertize medico-legale, că persoana condamnată suferă de o boală care nu poate fi tratată în rețeaua sanitară a Administrației Naționale a Penitenciarelor și care face imposibilă executarea imediată a pedepsei, dacă specificul bolii nu permite tratarea acesteia cu asigurarea pazei permanente în rețeaua sanitară a Ministerului Sănătății și dacă instanța apreciază că amânarea executării și lăsarea în libertate nu prezintă un pericol pentru ordinea publică. În această situație, executarea pedepsei se amână pentru o durată determinată;</p>	<p>La articolul 589 alineatul (1), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„b) când persoana condamnată este gravidă sau are un copil mai mic de un an. În aceste cazuri, executarea pedepsei se amână până la încetarea cauzei care a determinat amânarea.”</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la această propunere.</p>

	b) când o condamnată este gravidă sau are un copil mai mic de un an. În aceste cazuri, executarea pedepsei se amână până la încetarea cauzei care a determinat amânarea.		
52.	<p>Art. 595 - Intervenirea unei legi penale noi</p> <p>(1) Când după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare sau a hotărârii prin care s-a aplicat o măsură educativă intervine o lege ce nu mai prevede ca infracțiune fapta pentru care s-a pronunțat condamnarea ori o lege care prevede o pedeapsă sau o măsură educativă mai ușoară decât cea care se execută ori urmează a se executa, instanța ia măsuri pentru aducerea la îndeplinire, după caz, a dispozițiilor art. 4 și 6 din Codul penal.</p> <p>(2) Aplicarea dispozițiilor alin. (1) se face din oficiu sau la cererea procurorului ori a persoanei condamnate de către instanța de executare, iar dacă persoana condamnată se află în executarea pedepsei sau a unei măsuri educative, de către instanța corespunzătoare în grad în a cărei circumscripție se află locul de deținere sau, după caz, centrul educativ ori centrul de detenție.</p>	<p>La articolul 595 denumirea marginală se modifică și va avea următorul cuprins: „Intervenirea unei legi penale noi sau a unei decizii a Curții Constituționale”</p> <p>La articolul 595, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins: „(1¹) Prevederile alin. (1) se aplică în mod corespunzător în cazul admiterii unei excepții de neconstituționalitate, dacă decizia Curții Constituționale are ca efect dezincriminarea faptei pentru care s-a pronunțat condamnarea sau dacă determină reducerea limitei maxime a pedepsei sau măsurii prevăzute de lege, iar pedeapsa sau măsura care se execută ori</p>	Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere favorabil cu privire la aceste propuneri.

		<p>urmează a se executa depășește acest maxim.”</p> <p>La articolul 595, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Aplicarea dispozițiilor alin. (1) și (1¹) se face din oficiu sau la cererea procurorului ori a persoanei condamnate de către instanța de executare, iar dacă persoana condamnată se află în executarea pedepsei sau a unei măsuri educative, de către instanța corespunzătoare în grad în a cărei circumscripție se află locul de deținere sau, după caz, centrul educativ ori centrul de detenție.”</p>	
Dispoziții tranzitorii			
		Reglementarea propusă	Observații
53.		Art. II. (1) Dispozițiile art. 145 ¹ alin. (1) și (4) - (9) din Legea nr. 135/2010 privind	Referitor la dispozițiile art. II, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a reținut că este discutabilă opțiunea propunerii legislative de a supune

		<p>Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare, se aplică și măsurilor de supraveghere tehnică dispuse în cauzele penale soluționate de procuror anterior intrării în vigoare a prezentei legi, dacă acestea se aflau în curs de executare la data de 6 iulie 2017 ori au fost dispuse și puse în executare între această dată și data intrării în vigoare a prezentei legi.</p> <p>(2) Dacă anterior intrării în vigoare a prezentei legi nu au făcut obiectul unor hotărâri judecătorești definitive în ceea ce privește legalitatea lor, măsurile de supraveghere tehnică prevăzute la alin. (1) pot fi contestate în termen de 20 de zile, care curge:</p> <p>a) de la data intrării în vigoare a prezentei legi, când informarea scrisă prevăzută la art. 145 alin. (1) și, după caz, prezentarea conținutului suporturilor pe care sunt</p>	<p>controlului judiciar de legalitate doar măsurile de supraveghere tehnică aflate în curs de executare la data de 6 iulie 2017 (data publicării în Monitorul Oficial a Deciziei Curții Constituționale nr. 244/2017 prin care s-a constatat că soluția legislativă cuprinsă în dispozițiile art. 145 din Codul de procedură penală, care nu permite contestarea legalității măsurii supravegherii tehnice de către persoana vizată de aceasta, care nu are calitatea de inculpat, este neconstituțională) ori dispuse și puse în executare între această dată și data intrării în vigoare a legii preconizate.</p> <p>De asemenea, la fel de discutabilă este și soluția consacrată de art. III, care recunoaște dreptul la exercitarea acțiunii în despăgubiri, în condițiile art. 539¹, doar persoanelor față de care s-au pus în executare măsuri de supraveghere tehnică începând cu data de 6 iulie 2017, iar nu și persoanelor care au fost supuse unor astfel de măsuri până la această dată.</p> <p>Practic, sub imperiul reglementărilor propuse, persoanelor care nu au dobândit calitatea de parte sau inculpatului față de care s-a dispus renunțarea la urmărirea penală sau clasarea, care au fost supuși unor măsuri de supraveghere tehnică până la data publicării deciziei Curții Constituționale, nu le este recunoscut dreptul de a formula o plângere împotriva măsurii de supraveghere tehnică, doar pentru faptul că aceasta era deja executată la momentul publicării deciziei instanței de contencios constituțional.</p> <p>Tot astfel, și exclusiv pentru același motiv, nu le este recunoscut dreptul la exercitarea acțiunii în despăgubire</p>
--	--	---	--

		<p>stocate activitățile de supraveghere tehnică ori a proceselor-verbale de redare au avut loc înainte de intrarea în vigoare a acesteia; b) de la data primirii informării scrise prevăzute la art. 145 alin. (1) sau, după caz, de la data prezentării conținutului suporturilor pe care sunt stocate activitățile de supraveghere tehnică ori a proceselor-verbale de redare, dacă aceasta este ulterioară intrării în vigoare a prezentei legi.</p> <p>Art. III. (1) Persoanele față de care, începând cu data de 6 iulie 2017, s-au pus în executare măsuri de supraveghere tehnică, constatate ca nelegale prin hotărâri judecătorești definitive anterior intrării în vigoare a prezentei legi, pot exercita acțiunea în despăgubiri prevăzută de art. 539¹ din Legea nr. 135/2010, cu modificările și completările ulterioare, în</p>	<p>persoanelor care au fost supuse unor măsuri de supraveghere tehnică până la data de 6 iulie 2017.</p> <p>Este indiscutabil faptul că în procesul de punere în acord cu legea fundamentală a unei norme juridice constatate neconstituționale legiuitorul este ținut de toate principiile constituționale care trebuie respectate în procesul legislativ.</p> <p>Între acestea, principiul egalității și nediscriminării este un reper esențial care nu poate fi ignorat. Din această perspectivă, nu există nicio justificare pentru aplicarea unui tratament diferențiat unei persoane care a fost supusă unei măsuri de supraveghere tehnică înainte de data de 6 iulie 2017, față de o persoană care a fost supusă aceleiași măsuri după această dată, iar o astfel de inegalitate este, fără îndoială, contrară prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituția României, republicată.</p> <p>În aceleași coordonate de analiză trebuie abordată și soluția normativă de la art. IV din propunerea legislativă, sub imperiul căreia persoanele care au fost supuse unor măsuri privative de libertate și care ulterior au fost achitate ori s-a dispus clasarea în temeiul art. 16 alin. (1) lit, a) – d) ar putea beneficia de despăgubiri în condițiile art. 539 doar dacă se aflau în executarea măsurii preventive la data publicării Deciziei Curții Constituționale nr. 136/2021 ori dacă o astfel de măsură a fost dispusă după această dată.</p> <p>Dacă însă persoana s-a aflat în executarea măsurii preventive până în ziua anterioară publicării deciziei Curții Constituționale, propunerea legislativă nu îi mai recunoaște dreptul la despăgubiri chiar dacă aceasta se află, practic, într-o situație identică cu o altă persoană care</p>
--	--	---	--

		<p>termen de 6 luni de la data intrarea în vigoare a prezentei legi.</p> <p>(2) Caracterul nelegal al măsurilor de supraveghere tehnică prevăzute la alin. (1) se dovedește prin încheierea definitivă a judecătorului de drepturi și libertăți, a judecătorului de cameră preliminară sau, după caz, prin hotărârea definitivă a instanței de judecată.</p> <p>Art. IV. (1) Au dreptul la despăgubiri în temeiul art. 539 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 135/2010, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cele aduse prin prezenta lege, persoanele care la data publicării Deciziei Curții Constituționale nr. 136/2021 se aflau în executarea unei măsuri preventive privative de libertate sau față de care s-a dispus o astfel de măsură după această dată.</p> <p>(2) În cazul persoanelor prevăzute la alin. (1), dacă</p>	<p>ar fi privată de libertate pe aceeași perioadă începând cu data publicării deciziei Curții Constituționale.</p> <p>O astfel de diferențiere nu este decât una artificială și are drept consecință negarea dreptului persoanei vătămate la repararea pagubei suferite, plasându-se în mod evident în contradicție cu însăși rațiunile pentru care instanța de contencios constituțional a adoptat Decizia nr. 136/2021.</p> <p><i>Pe aceste premise, Comisia a apreciat că soluțiile tranzitorii prevăzute la art. II – IV din propunerea legislativă ar trebui să vizeze toate situațiile similare consumate sau începute înainte de data intrării în vigoare a legii, fără vreo distincție în funcție de momentul publicării deciziilor Curții Constituționale în Monitorul Oficial.</i></p> <p>Din această perspectivă, nu s-ar putea susține că extinderea sferei de reglementare a dispozițiilor tranzitorii propuse ar contraveni prevederilor art. 147 alin. (4) din Constituția României, republicată, care prevăd că „Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor.” sau celor ale art. 15 alin. (2) din Legea fundamentală, în conformitate cu care „Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile.”</p> <p>De altfel, procesul normativ oferă multe exemple în care legiuitorul a adoptat acte normative cu caracter reparatoriu pentru situații juridice consumate înainte de intrarea acestora în vigoare, dintre care pot fi menționate: Decretul – lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de</p>
--	--	---	--

		<p>soluția clasării sau a achitării a rămas definitivă anterior intrării în vigoare a prezentei legi, acțiunea pentru repararea pagubei poate fi introdusă în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a acesteia.</p>	<p>dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri; Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război; Legea fondului funciar nr. 18/1991; Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989 etc.</p> <p>În fapt, măsurile reparatorii vizate de dispozițiile tranzitorii s-ar aplica numai pentru viitor, iar, sub acest aspect, și Curtea Constituțională a reținut că „Măsurile reparatorii cuprinse în lege, urmând a fi aplicate exclusiv pentru viitor, nu au, sub nici un aspect, caracter retroactiv.” (Decizia nr. 73/1995 cu privire la constituționalitatea unor prevederi ale Legii pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 177 din 8 august 1995).</p>
O.U.G. nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, cu modificări și completările ulterioare			
	Reglementarea actuală	Reglementarea propusă	Observații
54.	<p>Art. 13 (5) În cazul în care dispune disjungerea în cursul urmăririi penale, procurorul din cadrul Direcției Naționale Anticorupție poate continua</p>	<p>Art. V. La articolul 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, publicată în Monitorul Oficial al</p>	<p>Comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat un punct de vedere negativ cu privire la această propunere.</p> <p>Având în vedere faptul că necompetența materială sau personală a organului de urmărire penală atrage nulitatea absolută, Comisia a propus introducerea unor dispoziții</p>

	efectuarea urmăririi penale și în cauza disjunsă.	României, Partea I, nr. 244 din 11 aprilie 2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 503/2002, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (5) se abrogă.	potrivit căroră, în cazul disjungerii, dacă infracțiunea nu este de competența Direcției Naționale Anticorupție, cauza se declină parchetului competent.
O.U.G. nr. 78/2016 pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare			
	Reglementarea actuală	Reglementarea propusă	Observații
55.	Art. 11 (3) În cazul în care dispune disjungerea în cursul urmăririi penale, procurorul din cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism poate continua efectuarea urmăririi penale și în cauza disjunsă.	Art. VI. La articolul 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 78/2016 pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 938 din 22 noiembrie 2016, aprobată cu modificări prin Legea nr. 120/2018, cu modificările și completările	A se vedea observația prezentată mai sus, la nr. crt. 54, ale cărei rațiuni se regăsesc întocmai și în privința acestei propuneri.

		ulterioare, alineatul (3) se abrogă.	
--	--	---	--